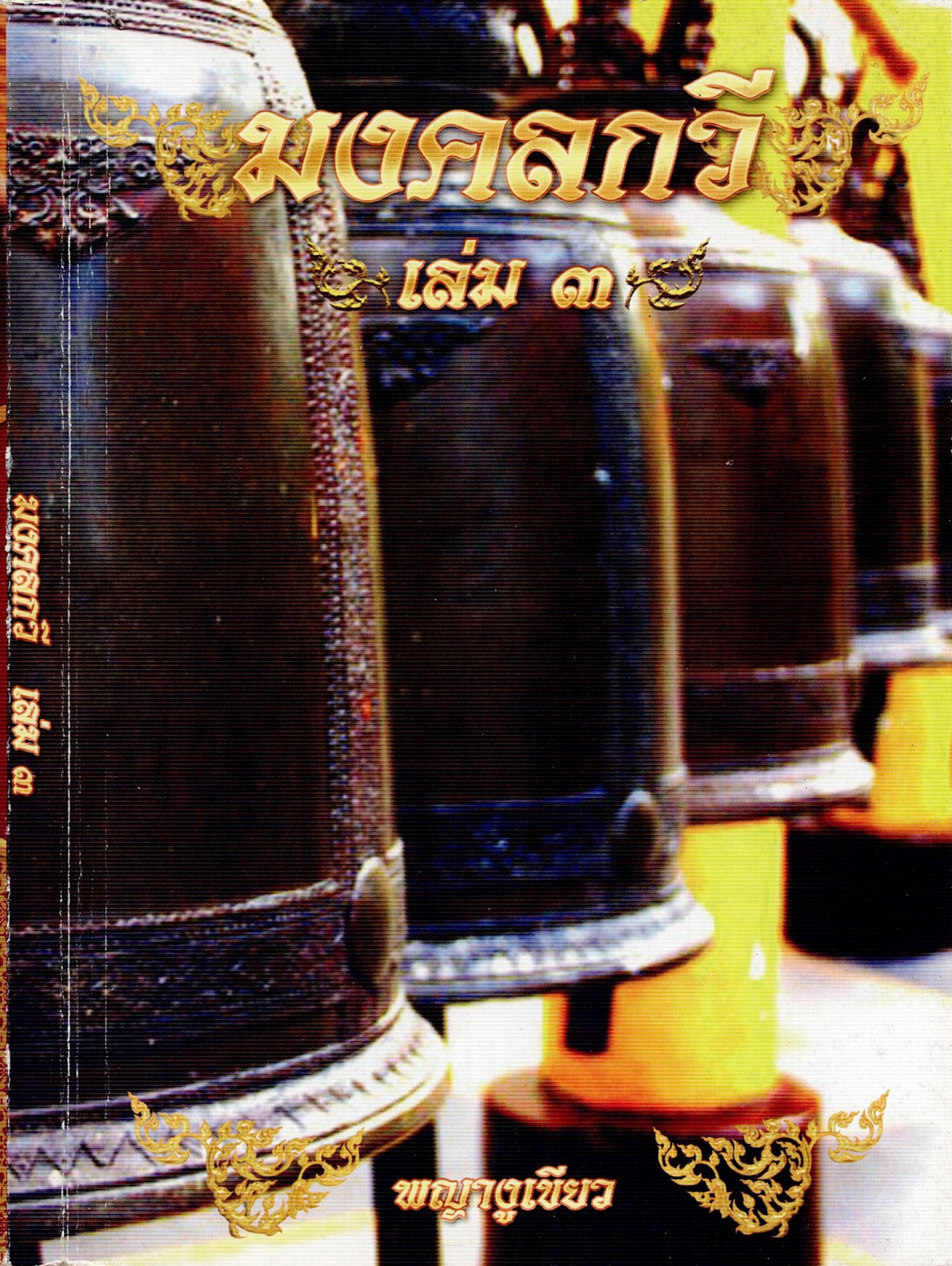
มงคลกวี

เล่ม ๓

พญางูเขียว

มงคลกวี เล่ม ๓

หัวใจพุทธศาสน์

สพฺพปาปสฺส อกรณํ กุสลสฺสูปสมฺปทา
สจิตฺตปริโยทปนํ เอตํ พุทฺธาน สาสนํ

ที.ม. 10/54/57 : ขุ.ธ. 25/24/39.

โอวาทปาฏิ- โมกข์ของพระพุทธ
หนึ่งคือการหยุด กระทำบาปกรรม
ความชั่วช้า ที่เคยกระทำ
อยู่เป็นประจำ ต้องเลิกละไป
สองทำความดี ให้มีพรั่งพร้อม
ด้วยใจนอบน้อม อ่อนค้อมลมัย
สามทำดวงจิต ให้ขาวผ่องใส
นี้เป็นหัวใจ ศาสน์พุทธองค์ ฯ

ที่ระลึก

งานทำบุญอายุวัฒนมงคล ๕ รอบ
ฉลองพัดยศ ทขอ.ชอ.

การทอดถวายผ้ากฐิน ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
และงานออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ

พระเทพวิสุทธิคุณ

อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ วัดบุพพาราม

คำนำ

มงคลกวี เล่ม ๓ นี้ ตั้งใจจะให้เป็นของขวัญวันเกิดแก่ตัวเอง เนื่องในงานทำบุญอายุวัฒนมงคล ๕ รอบ ๖๐ ปี ๔๐ พรรษา และฉลองสมณศักดิ์สัญญาบัตรพัดยศเทียบเท่าเจ้าคณะอำเภอชั้นเอก (ทจอ.ชอ.) งานทอดผ้ากฐินของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ วัดฝายหิน ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ และ งานออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระเทพวิสุทธิคุณ อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ วัดบุพพาราม ณ วัดสวนดอกพระอารามหลวง ในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เขียนบทประพันธ์เกี่ยวกับตัวเองก็ตาม แต่ก็ได้เขียนเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเองอยู่หลายอย่าง เช่น นิราศ ยู.เค. คาถาอายุยืน สมณกิจ และบทปลงสังขาร เป็นต้น ได้แก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาสาระทางพระพุทธศาสนาทั้งธรรมและวินัยมากยิ่งขึ้น เช่น หัวใจพุทธศาสน์ สังฆกรรม ชีวิตและความคิด ความจริงของชีวิต และเวสสันดรชาดก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาสาระด้านประวัติศาสตร์และการเมืองนิด ๆ หน่อย ๆ เช่น กบฏโหด จดหมายถึงนาย และชัยชนะของรัฐบาล เป็นต้น คาดว่าเล่มนี้จะเข้มข้นกว่าเล่มที่ผ่าน ๆ มาไม่มากก็น้อยเป็นแน่แท้

หวังว่าหนังสือ **มงคลกวี** เล่มเล็ก ๆ นี้ คงจะให้ความรู้ ความเข้าใจ ความบันเทิง ความสนุกสนาน และความเพลิดเพลินในบทประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นค่าวฮ่ำล้านนา แหล่ กาพย์ หรือเพลงลิเก (สังฆกรรม) ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผลงานที่กลั่นกรองออกมาจากก้นบึ้งของหัวใจผู้เขียนเลยทีเดียว แต่ถ้าไม่เป็นโล้เป็นพายไม่ถูกอกถูกใจท่านผู้อ่านหรือมีความผิดพลาดเป็นประการใด ก็หวังว่าจะได้รับคำแนะนำพร่ำสอนหรือตักเตือนและการให้อภัยเป็นอย่างยิ่ง ฯ

คนฺธวรมหาเถราลยคาถา

โย หิ คนฺธวโร นาม มหาเถโร มหาสโย
เอโส นวปุเร รมฺเม ปุพฺพาราเม วิหาสิธ
โส 'ดอยสะเก็ด' ปเทสสฺมึ สงฺฆปาโมกฺขภูตโก
'เชียงใหม่' นครสงฺฆสฺส วิสิฏฺฐปริหาริโก
การุญฺญยุตฺตจิตฺเตน ชานปฺปทานุกมฺปโก
ตตฺถ กิจฺจปฺปโยคมฺหิ วิธึ วิเนสิ สาธุนํ
สิกฺขากามานมตฺถาย ปาจสาลํ อมาปยิ
ตติยสฺส พลสฺเสว สตฺถุธมฺมํ อเทสยิ
ตสฺมา กาลกเต ตมฺหิ สิสฺสาถ ตํ ปสนฺนกา
ทุกฺขี โสกปฺปเรตา จ สวิคฺคา อถ สาลยา
รตฺตนตฺตยานุภาเวน รตฺตนตฺตยเตชสา
โสทานิ สมฺปราเยปิ อคฺคํ สุขํ นิคจฺฉตูติ ฯ

คำอาลัยพระคันธวรมหาเถระ

(พระเทพวิสุทธิคุณ, กุศล คนฺธวโร)

ข่วงฮ่มโปธิพร้อม ฮากงุน
พระเทพวิสุทธิคุณ โค่นแล้ว
เกยป๋กห่มก๊ำจุ๋น อย่างยิ่ง
สิ๋กข์สั๋ทธาก้าดแก๊ว เผียบฟ้าขาดฝน ฯ

นามเดิมของท่านเจ้า 'กุศล'
'คันธวโร'ดล ชื่อย้ำ ฉายา
อยู่เมืองสยามคน- ยิ้มย่อง
เชียงใหม่งามเลิศล้ำ วัดไชร้บุพพาราม ฯ

โรงเรียนปริยัติสร้าง เรืองศรี
สอนนักธรรม-บาลี สืบไว้
ในปุ๋ทธศาสน์นี้ วัดบุ๋พ- พาราม
สอบเปรียญ*เก้าได้* นึ่งนั้น 'เทวัญ' ฯ

รูปตี้สองอีกนั้น 'พิภพ'
ดูท่าทางสงบ ยิ่งแล้ว
ยินยลน่าเคารพ นบกราบ
วัดอุโมงค์*กว้างแก้ว* อยู่ยั้งอายุขัย ฯ

ตี้สามแหมรูปนั้น 'สิทธิชัย'
'วิโรจน์' และ 'ไสว' สอบ*ได้*
ปริญญาเอกสมใจ๋ หลวงพ่อ แต๊นา
สำนักเรียนนั้นไซร้ โด่งฟ้าจื้อเสียง ฯ

เกยเป๋นอดีตเจ้า คณะอำ- เภอเฮย
'ดอยสะเก็ด' ขะต๋ำ ค่ำเช้า
ส่งเสริมอุปถัมภ์ จาวไฮ่ จาวนา
ก๋ารเกษตรปูกนา*เข้า* (ข้าว) ผั๋กไม้ใส้เคือ ฯ

จั๋กสานตอถั๋กผ้า ฝ้ายไหม
ถุงย่ามลายน้ำไหล แห่งล้าน- นาไทย
สิ้นตื๋นจั๋กทำใน แม่แจ่ม
หั้ตถก๋รรมปื๋นบ้าน เฝิ๋กแล้วเผล๋ดผล ฯ

บรรยายธรรมแก่ผู้ นำต๋าม-
ก๋องทับภาคตี้สาม ป่าไม้
โครงก๋าร 'แผ่นดินธรรม' แล 'แผ่น ดินทอง'
ไปทั่วเหนือก๋างใต้ สี่ทั้งอีสาน ฯ

เกยเป๋นต๋ำแหน่งเจ้า คณะจั๋ง- หวัดแฮ
'เจียงใหม่'เมืองโด่งดัง แต๊ไท้
บัดนี้มรณัง ลาจาก ไปด่าย
ลูกสิ๋กข์สั๋ทธาไห้ โสกเส้าอาดูลย์

ขอจิ๋ตหลวงพ่อเจ้า ไปสวรรค์
สุ๋ก๊ะตี๋โดยปัน (พลัน) อย่าช้า
แลเข้าสู่นิปปาน อันสุ๋ข สง๋บเฮย
ในภพภายภาคหน้า หลีกปั๋นสงสาร ฯ

พระครูปริยัติยานุศาสน์, ดร.
(พระมหา ดร.ไสว เทวปุญฺโญ)
รองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่
(พญางูเขียว ประพันธ์ในนามศิษย์วัดบุพพาราม)

แก้คำผิด

หน้า	บรรทัดที่	นับ	ข้อความเดิม	แก้เป็น
๕	๒	ลง	พุทธุปัฏฐายิก	พุทธอุปัฏฐายิก
๕	๙	ลง	เราะ	เพราะ
๗	๗	ขึ้น	ข้า	เข้า
๑๒	๔	ขึ้น	ใสสงฆ์	ใสพระสงฆ์
๑๒	๓	ขึ้น	หว่าน	เพาะ
๑๓	๕	ขึ้น	ในใจอย่างอย่างมั่น..	ในใจอย่างมั่น..
๒๔	๓	ขึ้น	ไหว้สุริยันต์	รับแสงตะวัน
๒๔	๒	ขึ้น	ทำสมาธิจิต	ทำสมาธิ
๒๔	๒	ขึ้น	เป็นนิจยึดเส้นสาย	ยึดเส้นยึดสาย
๗๐	๔	ลง	เอ๊ฟ.เอ็ม.ในนภา	เอ๊ฟ.เอ็ม.ไปในนภา
๗๔	๔	ขึ้น	๔๕ ปีก่อน	๔, ๕, ปีก่อน
๗๔	๓	ขึ้น	๕๘๘ ปี	๕, ๘, ๘, ปี
๑๐๒	๓	ขึ้น	ไหลลงมาริน	ไหลลงมารินเป็นทาง
๑๑๘	๒	ลง	นั่งแท็กซี่	นั่งรถที่ตั้ง
๑๑๘	๒	ลง	มิเต้อร์ที่คอย	มิตเต้อร์รอคอย
๑๑๘	๖	ลง	ชั้นที่สิบสี่	ชั้นสิบสี่คอย
๑๑๘	๕	ขึ้น	ดู, จะ	หนู, ว่า
๑๑๙	๕	ลง	ให้	จึง
๑๑๙	๕	ขึ้น	‘แอร์-	เอง
๑๑๙	๕	ขึ้น	พอทร์ลิงค์...	แอร์พอทร์ลิ้งค์...
๑๒๒	๘	ลง	ช่วยกหาม	ช่วยหาม
๑๒๕	๔	ลง	พื้น	สู่
๑๒๖	ระหว่าง ๕-๖	ขึ้น	(ตกไป ๑ บรรทัด)	พร้อมเอื้อนเอ่ย เสียงใส ไม่รอรี
๑๓๒	๗	ลง	สี่	สาม
”	๘	ขึ้น	ป๋าดปั๋งเผอเลอ	เผอเลอป๋าดปั๋ง
”	๓	ขึ้น	สี่	สาม
๑๓๓	๒	ลง	เดียว, สี่	ต่อ, สี่
”	๓	ลง	เป็นวันยามดี	ตลอดวันยาม
๑๓๔	๒	ลง	ห้ว	หัว

สารบัญ

กาพย์อดีตประวัติพระอรหันต์

๑. พระพุทธุปัฏฐายิกเถระ

อดีตชาติของพระ　　พุทธุปัฏฐายิก
เป็นยอดศาสนิก　　ผู้บำรุงพระศาสดา
พุทธเจ้าทั้งหลาย　　ผู้ทำลายกิเลสหนา
ผู้นำปวงประชา　　ชั้นเลิศในโลกใบนี้

ข้าพเจ้าเลื่อมใส　　ได้ประคองอัญชลี
เคารพพระมุนี　　ด้วยมือทั้งสองของตน
กัปที่สามสิบเอ็ด　　ทำสำเร็จจึงเผล็ดผล
ไม่รู้จักทุกข์ทน　　เราะผลกรรมได้ทำไว้

กัปที่ยี่สิบสาม　　นับถอยตามกัปนี้ไป
เป็นกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่　　จักรพรรดิสี่ชาติมา
นามว่า 'สมณ-　　อุปัฏฐาก' จากบุญญา
ได้ทรงมีพลา-　　นุภาพล้นพ้นบรรยาย

เกิดมาในชาตินี้　　ก็ได้มีบุญมากมาย
พบรัตนตรัย　　เป็นศิษย์พระศาสดา
เป็นพระอรหันต์　　บรรลุญาณอภิญญา
ปฏิสัมภิทา　　วิโมกข์ธรรมนำสุขเย็น

๒. พระปุพพังคมนิยเถระ (กาพย์ยานี ๑๑)

ท่านพระปุพพังค- มนิยเถระเจ้า
เมื่อจะเอ่ยคำกล่าว ถึงอดีตชาติเผ่าพงษ์
ต่อหน้าพระเถระ รหันต์ห้าร้อยองค์
ในที่ชุมนุมสงฆ์ คราวทำสังคายนา
บนเขาเวภาระ ถ้ำสัตตบรรณคูหา
ราชคฤห์เมืองเบญจา คีรีห้ารอบนคร
ว่ามวลพวกข้านี้ แปดหมื่นสี่พันคนจร
ออกบวชในดงดอน เพื่อบรรลุคุณธรรม
ไม่มีความกังวล ฝึกฝนตนทุกเช้าค่ำ
หวังประโยชน์สูงล้ำ บำเพ็ญเพียรเพื่อนิพพาน
ข้าพเจ้านำพา เป็นหัวหน้าคนเหล่านั้น
พาเขาเข้าสวรรค์ วิมานแมนแดนกามา
พวกเขามีราคะ มีโทสะและโมหา
เลื่อมใสใจศรัทธา ในตัวข้าไม่ลาเลือน
บำรุงข้าพเจ้า ทุกค่ำเช้าไม่แชเชือน
เคารพไม่คลาดเคลื่อน ด้วยมือทั้งสองของตน
พระผู้มีพระภาค องค์จอมนาคทศพล
สยัมภูผู้มากล้น ด้วยเมตตาใจอาทร
ทรงเป็นขีณาสพ ผู้สงบจากนิวรณ์
ทรงคลายโทสะร้อน ไม่ทรงพ่ายแพ้หมู่มาร

ปวงข้าพเจ้าบำ- รุงพระสัมพุทธเหล่านั้น
ผู้มีสติมั่น ทำกิจล้วนที่ควรทำ
หลังสิ้นชีวินแล้ว จิตผ่องแผ้ววาววาวแวววล้ำ
เกิดเป็นเทวดางาม ในสวรรค์ดาวดึงส์
กัปที่เก้าสิบสี่ นับจากนี้ไปจนถึง
ข้าพเจ้าคำนึง ถึงศีลพรตรักษามา
จึงไม่รู้จักทุกข์ พบแต่สุขชื่นอุรา
เป็นผลที่รักษา ศีลแปดห้ามาประจำ
ชาตินี้บรรลุพระ- อรหันต์อันเลิศล้ำ
ได้คุณปฏิสัม- ภิทางามอภิญญา ฯ

๓. พระฉัตรทายกเถระ

ประวัติอดีตชาติ ของพระฉัตตทายก
ครั้งเป็นอุบาสก ให้ลูกชายบรรพชา
เขาบรรลุเป็นพระ พุทธเจ้าศาสดา
เสด็จดับขันธา ข้าสู่ปรินิพพาน
ข้าพเจ้าค้นหา บุตรของข้าเบื้องหลังนั้น
ถึงจิตกาธาน แห่งบุตรชายผู้ตายไป
ข้าพเจ้าประคอง มือทั้งสองขึ้นกราบไหว้
จิตกาธานใน- ป่าช้าเฮี้ยนแทนเทียนแพ
และยกฉัตรขาวไว้ บูชาในครั้งนั้นแล
จึงชื่อว่าฉัตรแต่- ครั้งโบราณนั้นสืบมา

กัปที่เก้าสิบสี่ นับจากนี้ถอยไปหา
ได้ทำการบูชา ด้วยฉัตรขาวที่กองฟอน
ไม่พบทุคติ เพราะดำริทานในก่อน
บูชาจิตกร ด้วยฉัตรใหญ่และใจงาม
กัปที่ยี่สิบห้า เป็น 'มหาระหะ' นาม
จักรพรรดิน่าเกรงขาม เจ็ดชาติใหญ่ในหมู่ชน
มีพลานุภาพ สามารถปราบทั่วมณฑล
จักรวาลทั้งสี่ดล พื้นพิภพจบแผ่นดิน
ชาตินี้ได้เป็นพระ อรหันต์อยู่จบสิ้น
อาสวะมลทิน สังโยชน์ทั้งสิบประการ
ปฏิสัมภิทา อภิญญาวิโมกข์ญาณ
แคล้วคลาดจากภัยพาล ประสบฉัตรสวัสดี ฯ

๔. พระโคสีสนิกเขปกเถระ

ท่านพระโคสีส- นิกเขปกเถระ
เมื่อจะประกาศประ- วัติในอดีตของตน
กล่าวว่าข้าพเจ้า เข้าไปในอารามโน้น
บำเพ็ญบุญ แล้วออกมาจากอาราม
ได้ลาดไม้จันทน์เหลือง เพื่อเป็นเครื่องให้เดินตาม
ของสงฆ์หลายรูป-นาม อำนวยความสะดวกไป
ข้าพเจ้าเสวย กรรมที่เคย ได้ทำไว้
เหมือนม้าอาชาไนย สินธพไปไวปานลม

ได้รับผลกรรมนั้น คือผลการลาดจันทน์พรม
สีเหลืองประเทืองสม ทำไว้ในเขตบุญดี
กุศลสมภารน้อย ที่ได้คอยทำไว้นี้
กลับให้ผลมากมี กุศลไหนก็ไม่ปาน
ข้าพเจ้าทำไว้ ในพระสงฆ์ผลไพศาล
จากการลาดไม้จันทน์ เป็นทางเดินเจริญใจ
กัปที่เจ็ดสิบห้า เป็นราชาผู้ยิ่งใหญ่
นับจากกัปนี้ไป เป็นจักรพรรดิราชา
พระนามว่าสุป- ติฏฐิตะครองสภา
มีเดชมีพลา- นุภาพมากจากผลบุญ
กอปรด้วยคุณธรรม ปฏิสัมภิทาคุณ
วิโมกข์แปดสมบูรณ์ อภิญญาหกประการ
คำสั่งสอนของพระ- พุทธเจ้าทั้งปวงนั้น
ได้ทำสำเร็จพลัน บรรลุธรรมพระสัมมา ฯ

๕. พระสรณคมนิยเถระ

ประวัติพระสร- ณคมนิยเถร
อดีตชาติเคยเป็น นายพรานเนื้อในพนา
อาศัยใกล้บรรพต เขาวงกตในราวป่า
หิมพานต์นั้นหนา ได้เห็นพระพุทธองค์
นามว่าวิปัสสี ผู้ทรงมีพระประสงค์
ที่จะทรงปลดปลง สรรพสัตว์ให้พ้นภัย

เข้าเฝ้าพระสัมมา สัมพุทธาอดิสัย
ได้ทำการขวนขวาย ช่วยเหลืองานการทั้งปวง
ได้ถึงพระองค์ผู้- สยัมภูอยู่แดนสรวง
ผู้รู้อยู่เต็มทรวง เป็นจอมแห่งเทวดา
จอมแห่งมวลมนุษย์ บริสุทธิ์คงที่ว่า-
เป็นศรีที่พึ่งพา ทั้งทางกายและทางใจ
กัปที่เก้าสิบเอ็ด ได้สำเร็จอย่างยิ่งใหญ่
ถึงรัตนตรัย จึงไม่รู้จักทุกข์เลย
นี้เป็นผลแห่งกรรม ที่ได้ทำมาเรื่อย ๆ
ไม่ทอดทิ้งนิ่งเฉย บำเพ็ญบุญบารมี
เป็นพระอรหันต์ บรรลุญาณในชาตินี้
วิโมกข์ทั้งแปดดี ปฏิสัมภิทางาม
อภิญญาครบหก เป็นสาวกน่าเกรงขาม
ไม่หลงใหลในกาม จิตปลอดโปร่งโล่งสบาย ฯ

๖. พระอนุสังสาวก

อดีตประวัติพระ อนุสังสาวกเถร
ครั้งหนึ่งท่านได้เห็น พระพุทธชินวร
พระผู้มีพระภาค นามประจักษ์เป็นหลักพร
“วิปัสสี” อาทร เสด็จจรภิกขาจาร
เที่ยวบิณฑบาตไป จึงถวายภิกษาหาร
ทัพพีหนึ่งประมาณ แด่พระองค์ผู้ทรงธรรม

ข้าพเจ้ามีใจ อันเลื่อมใสยินดีล้ำ
เคารพแลคบยำ อภิวาทประกาศคุณ
ของพระพุทธเจ้า เป็นการเล่าให้อบอุ่น
เกิดประโยชน์เกื้อกูล บรรลุจุดสูงสุดกัน
แก่มวลมหาชน ที่ดั้นด้นเพื่อสร้างสรรค์
มุ่งหมายบรรลุธรรม์ ตามรอยบาทพระศาสดา
กัปที่เก้าสิบเอ็ด ตามเสด็จถวายภิกษา
ประกาศคุณพุทธา เป็นผลให้ไม่ทุกข์ทน
มีแต่ความสุขกาย สบายใจอย่างเหลือล้น
พบสิ่งมิ่งมงคล บรรลุธรรมพระสัมมา
เป็นพระอรหันต์ แสนสุขสันต์แลหรรษา
กอปรด้วยอภิญญา ปฏิสัมภิทาญาณ ฯ

๗. พระปรมันนทายก

ประวัติบุพกาล ของท่านพระประมัน-
นทายกะนั้น ได้ถวายข้าวชั้นดี
แด่องค์พระพุทธา พระนามว่าวิปัสสี
ผู้โชติดังสุรีย์ ประดุจดอกกรรณิการ์
มีพระรัศมี รุ่งเรืองสีดังจันทรา
อุทัยขึ้นส่องฟ้า ยามราตรีแสงสีนวล
เจริญที่สุดในโลก ไม่เศร้าโศกสลดกำสรวล
องอาจกว่าทั้งมวล ทั้งทวยเทพนรชน

ข้าพเจ้านำเสด็จ พระสรรเพชญูมาเรือนตน
ถวายพระทศพล ด้วยข้าวสุกดีเยี่ยมเลย
กัปที่เก้าสิบเอ็ด นำเสด็จมาเสวย
อาหารเจือนมเนย รสยอดเยี่ยมปรุงอย่างดี
ประสบความสำเร็จ คุณวิเศษในชาตินี้
อรรถ-ธรรม-นิรุกตี ปฏิภาณ-สัมภิทา ฯ

๘. พระสัมปสาทิกเถระ

อดีตชาติของพระ สัมปสาทิกเถร
เลื่อมใสไม่โอนเอน ในพระสงฆ์ผู้ทรงธรรม
กล่าวว่าพระองค์ผู้ สัพพัญญูวีรกรรม
หลุดพ้นจากธรรมดำ ทุกสถานกาลทั้งปวง
ข้าพระองค์ผู้ถึง ซึ่งความวิบัติร่วง
ขอพระผู้โชติช่วง เป็นที่พึ่งทางจิตใจ
กัปที่เก้าสิบสี่ นับจากนี้ถอยหลังไป
ได้ทำความเลื่อมใส จึงได้อานิสงส์แรง
สมัยพระพุทธ- สิทธัตถะทรงแถลง
พยากรณ์แสดง ข้าพระองค์ว่าสงฆ์ดี
เสมอด้วยทะเล ยอดเยี่ยมเก๋าหาเปรียบมี-
ไม่ได้ในโลกนี้ จงเลื่อมใสสงฆ์เทอญ
จงหว่านปลูกพืชดี ในเขตที่สงฆ์สรรเสริญ
ผู้กิเลสไม่เจริญ เป็นนาบุญสุดคณา
ทรงเป็นสัพพัญญู ผู้เจริญในโลกหล้า

ผู้ทรงองอาจกว่า ชนผองในจักรวาล
ชาตินี้ได้บรรลุ ธรรมเอกอุอรหันต์
อภิญญาโมกข์ญาณ ปฏิสัมภิทาแพง
คำสอนของพุทธะ ปฏิบัติเห็นชัดแจ้ง
ไม่มีความคลางแคลง ในความดีที่ทำมา ฯ

๙. พระพุทธสัญญิกเถระ

พระพุทธสัญญิก เป็นอีกองค์ผู้ทรงศีล
ทรงจำเป็นอาจิณ ในสิทธารัถพุทธองค์
ผู้ทรงรัศมี รุ่งเรืองดีสุริย์วงศ์
เสด็จตามพระสงฆ์ ในราวป่าสง่างาม
ข้าได้ฝันเห็นพระ สิทธัตถะผู้ทรงธรรม
จึงได้เลื่อมใสตาม ด้วยจิตใจไม่คลอนแคลน
หลังจากได้ตายไป ก็ได้ถึงที่สุขแสน
สุคติเมืองแมน แดนสวรรค์วิมานทอง
กัปที่เก้าสิบสี่ จากนี้ไปได้จำท่อง
ได้ความทรงจำผอง ในพุทธทุกพระองค์
นี้เป็นผลแห่งความ ทรงจำที่ได้ดำรง
ในใจอย่างอย่างมั่นคง จึงพบสุขทุกเวลา
บรรลุธรรมราชา พระนิพพานสำราญใจ ฯ

๑๐. พระบุปผาสนทายก

ประวัติของท่านพระ บุปผาสนทายก
เถระเป็นโฆษก ประกาศธรรมพระสัมมา

อดีตจิตผ่องใส ได้ถวายอาสน์บุปผา
แด่พระศาสดา สิทธัตถะมารชี
ผู้ไม่ทรงพ่ายแพ้ ผู้ทรงแผ่พระฉวี-
วรรณดังทองคำดี พระรัศมีรุ่งเรืองงาม
ดุจดังดวงอาทิตย์ สถิตที่ฟ้าสีคราม
พระองค์เสด็จดำ- เนินวิถีที่ไม่ไกล
ข้าพเจ้าต้อนรับ ให้ประทับอาสน์ดอกไม้
ในอาศรมวิไล ได้ถวายดอกไม้บาน
ทำเป็นอาสนะ ถวายพระผู้ไพศาล
แกล้วกล้าชนะมาร ก้มลงกราบปลาบปลื้มใจ
ครั้งนั้นข้าพเจ้า นบน้อมเกล้าด้วยเลื่อมใส
ในพระรัตนตรัย น้อมนึกถึงบุพกรรม
ด้วยความปรารถนา ว่าบุญใดข้าได้ทำ
จงมาอุปถัมภ์ ให้ไปปราศจากมลทิน
เกิดมาในชาตินี้ มีพรหมจรรย์จบสิ้น
ดวงจิตไม่ถวิล สิ้นสังโยชน์สิบประการ
เป็นพระอริยะ ตั้งแต่พระโสดาบัน
จนถึงอรหันต์ สืบสานศาสน์ประกาศธรรมฯ

๑๑. พระติรังสิยเถระ

อดีตของพระติ- รังสิยเถระสงฆ์
ได้เห็นพุทธองค์ นามว่า "สิทธัตถะ" ชัย

ประทับนั่งระหว่าง กลางภูเขาลำเนาไพร
ดุจราชสีห์ใหญ่ ผู้องอาจสูงชาติงาม
ทรงทำทิศให้สว่าง ไสวดังกองไฟลาม
บนภูเขาอร่าม เรื่อเรืองพ่นบนนภา
ข้าพเจ้าเห็นแสง สว่างแห่งดวงจันทรา
ดวงอาทิตยา แลพุทธาสว่างครัน
เมื่อเห็นแสงบรรเจิด จึงเกิดปีติซาบซ่าน
เห็นแสงหกประการ จึงทำอัญชลีกร
ห่มหนังสัตว์เฉวียงบ่า น้อมวันทาอดิสรณ์
สรรเสริญพระบวร ผู้นำสัตว์พ้นโลกา
ว่าดวงอาทิตย์จันทร์ พระพุทธอันสว่างจ้า
ส่องแสงในสังสาร์ บรรเทาความมืดมนดำ
ข้ายกอุปมา พรรณนาสรรเสริญพร่ำ
ถึงคุณพระผู้นำ สัตว์พ้นโศกวิโยคภัย
ครั้นข้าสรรเสริญพระ จอมพุทธผู้ยิ่งใหญ่
ได้บันเทิงสุขใน สรวงสวรรค์หนึ่งกัลป์มา
ไม่เคยประสบทุกข์ พบแต่สุขสันต์หรรษา
ด้วยผลแห่งบุญญา การสรรเสริญพุทธคุณ
ชาติสุดท้ายได้สม ธรรมารมณ์อุดมบุญ
ผลกรรมตามค้ำจุน บรรลุอริยธรรมฯ

แหล่กฐินมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประเพณีทอดกฐิน

ประเพณียอด คือทอดกฐิน
ในแต่ละถิ่น และแต่ละปี
วินัยบัญญัติ จำกัดให้มี
วัดละหนึ่งที ภายในหนึ่งเดือน

หลังประเพณี การออกพรรษา
สามเดือนจำมา อย่างไม่แชเชือน
ครบถ้วนไตรมาส ไม่ขาดบิดเบือน
ตลอดสามเดือน ห้ารูปขึ้นไป

แต่ละวัดสา- มารถรับกฐิน
หนึ่งครั้งทั้งสิ้น ตามพระวินัย
เป็นกาลทาน กำหนดกาลไว้
แรมหนึ่งค่ำไซร้ เดือนสิบเอ็ดกาล

ถึงขึ้นสิบห้า- ค่ำเดือนสิบสอง
ศรัทธาหมายปอง จะถวายทาน
คือทอดกฐิน ให้ทอดในกาล
ทอดก่อน-หลังนั้น ผิดกาลไม่ควร

กฐิน แปลว่า ไม้สะดึง
กรอบไม้อย่างหนึ่ง ใช้ขึงทุกส่วน-
ของผ้าให้ตึง ตามกระบวน-
การทำให้ถ้วน เป็นขั้นเป็นตอน
สมัยโบราณ นั้นต้องเอาไม้-
สะดึงขึงไว้ ให้ตึงเสียก่อน
ให้สะดวกแก่ การเย็บจีวร
ช่างสมัยก่อน ยังไม่ชำนาญ
ไม่เหมือนสมัย ในปัจจุบัน
เครื่องมือครบครัน ช่างชำนาญการ
มีจักรเย็บผ้า ค้าขายในร้าน
สมัยโบราณ เป็นงานใหญ่โต
ตำนานกล่าวไว้ ในสมัยโน้น
ต้องใช้ผู้คน มากมายอักโข
พระเถรานุ- เถระใหญ่โต
ภิกษุหลายโหล ช่วยกันกระทำ
เช่นพระมหา- กัสสปะเถร
สารีบุตรเน้น ช่วยอุปถัมภ์
มหาโมคคัล- ลาน์มาช่วยทำ
พระหลายรูปนำ พาทำจีวร

แม้องค์สมเด็จ พระศาสดา
ก็เสด็จมา ทรงพาทำก่อน
อุบาสกอุบา- สิกาอาทร
ถวายน้ำตอน จัดทำผ้าไตร

พุทธศาส- นิกชน
ผู้ประสงค์ผล กุศลบุญใหญ่
พึงจองกฐิน ปิดประกาศไว้
มิให้ใคร ๆ อื่นได้จับจอง

ถ้าเป็นวัดหลวง เรียนเจ้าอาวาส
แล้วจึงสามารถ ยื่นเรื่องต่อกอง-
สังฆการี กรมศาสน์รับรอง
แล้วจึงจะจอง กฐินได้จริง

เป็นผ้ากฐิน พระราชทาน
เชิญชวนชาวบ้าน ร่วมงานใหญ่ยิ่ง
มาร่วมใจกัน รังสรรค์ทุกสิ่ง
เลี้ยงอาหารยิ่ง ด้วยรสโอชา

กฐินทั่วหล้า จัดผ้าสามไตร
องค์ครองจัดไว้ หนึ่งไตรนำหน้า
คู่สวดองค์ละ หนึ่งไตรตามมา
ด้วยจิตศรัทธา แห่งสาธุชน

กฐินทาน เป็นงานบุญใหญ่
เจ้าภาพจึงได้ จัดสองวันวน
วันแรกตั้งองค์ กฐินบ้านตน
กลางคืนมีคน มาร่วมในงาน

มีมหร- สพการละเล่น
ครึกครื้นแต่เย็น ย่ำราตรีกาล
บันเทิงสุข สนุกสนาน
รุ่งขึ้นเป็นวัน ทอดกฐินเรา

ญาติพี่น้องมิตร สหายมักมา
ร่วมโมทนา กันตั้งแต่เช้า
แห่องค์กฐิน สู่ถิ่นวัดเจ้า
เพื่อจะนำเข้า ถวายเป็นทาน

ถ้าไปทางบก ก็ยกขบวน-
ขึ้นรถบางส่วน เดินบางส่วนผ่าน-
ถนนหนทาง เรียงรายตระการ
ส่วนทางน้ำนั้น นั่งเรืออย่างดี

ประวัติของกฐิน

ประวัติกฐิน นั้นมีอยู่ว่า
พระชาวปาฐา ไปสาวัตถี
ถึงเมืองสาเกต เข้าพรรษาพอดี
จึงพักกันที่ สาเกตนคร

พอออกพรรษา ลาสีมาเขต
จากเมืองสาเกต เดินเทศสัญจร
เวลานั้นฝน ยังตกเปียกปอน
จนถึงนคร สาวัตถีกัน
ถึงแล้วเข้าเฝ้า องค์เจ้าจอมปราชญ์
พระผู้ฉลาด กราบทูลจอมธรรม์
ทราบความลำบาก ของพระเหล่านั้น
จึงทรงให้กราน กฐินพิธี
ภายในหนึ่งเดือน หลังออกพรรษา
ภิกษุได้อา- นิสงส์อย่างดี
จำนวนห้าข้อ ถึงกลางเดือนสี่
หนึ่ง-ไปจากที่ ไม่ต้องบอกลา
สอง-ไม่ต้องมี จีวรครบไตร
สาม-ฉันหมู่ได้ สี่-ให้เก็บอา-
หารไว้ฉันได้ ห้า-ลาภใหม่มา
เป็นของบรรดา ภิกษุทั้งปวง

จุลกฐิน

กฐินพิเศษ อีกชนิดหนึ่ง
เป็นกฐินซึ่ง ทานไทยใหญ่หลวง
พึงช่วยกันให้ สำเร็จลุล่วง
ทำกิจทั้งปวง ภายในวันเดียว

มีชื่อเรียกว่า จุลกฐิน
ต้องให้เสร็จสิ้น ด่วนจี๋เลยเชียว
สมัครสมาน ประสานกลมเกลียว
สามัคคีเที่ยว ร่วมแรงใจกาย
"จุลกฐิน" แปล ว่า "กฐินด่วน"
ทำให้ครบถ้วน รีบเร่งเหลือหลาย
มีพิธีมาก ลำบากใจกาย
ใช้คนมากมาย ร่วมใจจัดการ
ถือกันมานาน แต่โบราณว่า
อานิสงส์ผ้า มีมหาศาล
ทำเสร็จทอดใน วันเดียวกันนั้น
ตั้งแต่เก็บ-ปั่น- กรอ-ทอผ้าเอง
กะ-ตัด-เย็บ-ย้อม- ซัก-อบ-ตาก-รีด
มิให้พลาดผิด ช่างทุกคนเก่ง
ขมีขมัน โรมรันบรรเลง
ขยำคร่ำเคร่ง จนเป็นผ้าไตร
จุลกฐินต้อง แข่งกับเวลา
แบ่งกันเป็นหน้า- ที่หน้าที่ไป
ปัจจุบันนี้ ไม่ค่อยมีใคร
นิยมทำไตร จุลกฐินกัน

วิธีทอดจุล- กฐินนี้
ได้ปรากฏมี ตามคำจำนัล
ของชาวกรุงเก่า ที่เล่ากล่าวขาน
ว่าทำในวัน สุดท้ายของเดือน

คือทำในวัน กลางเดือนสิบสอง
วัดไม่มีจอง เหมือนวัดเพื่อน ๆ
เป็นกฐินตก- ค้างลอยมาเยือน
วันท้ายของเดือน กฐินกาล

อันเป็นที่สุด ของวโรกาส
พุทธานุญาต ให้รับปีนั้น
จึงต้องรีบร้อน เร่งขวนขวายกัน
กระทำให้ทัน ในวันเดือนเพ็ญ

ธงจระเข้

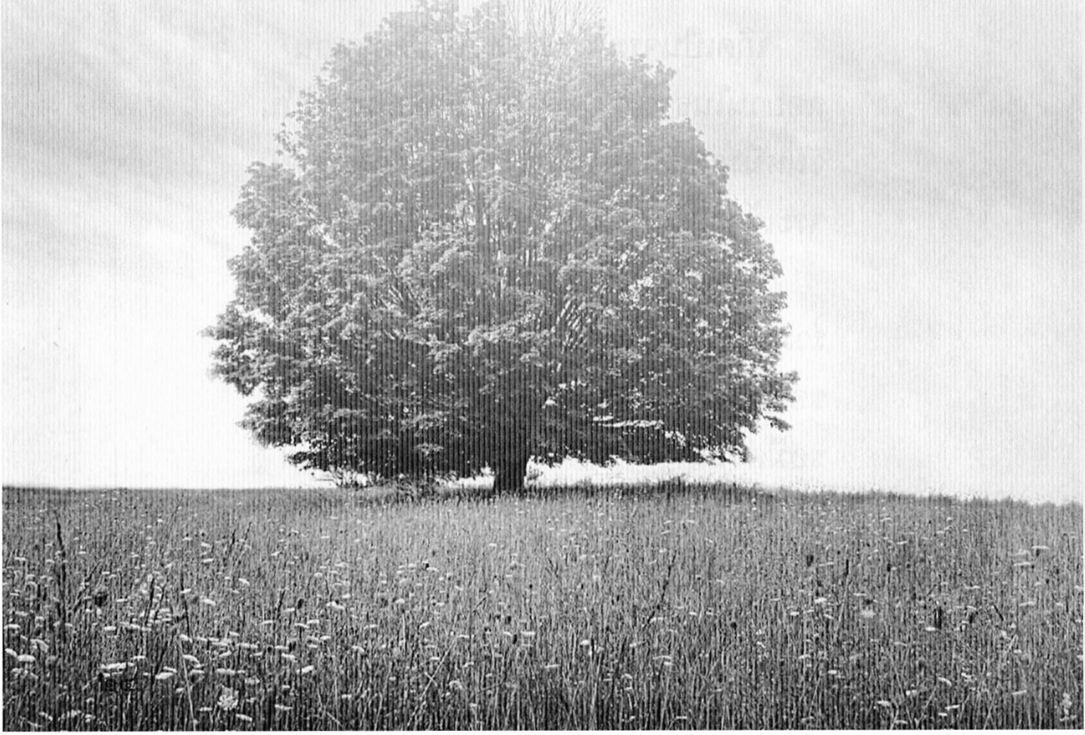
ธงจระเข้ ดูเท่ไม่เบา
โบราณถือเอา ดวงดาวเป็นเกณฑ์
เวลาเดินทาง กลางคืนเมื่อเห็น
ดาวนี้ขึ้นเด่น ก็ออกเดินทาง

เป็นดาวกลุ่มหนึ่ง ชื่อ “จระเข้”
โคจรร่อนเร่ ยามใกล้สว่าง
ถ้าวัดอยู่ไกล ระยะไปห่าง
ต้องออกเดินทาง ก่อนสว่างกัน

ดาวจระเข้ ปรากฏยลยิน
แห่องค์กฐิน ออกเวลานั้น
พอไปถึงกลาง- วัดสว่างพลัน
คนจึงพากัน ยึดถือสืบมา
จึงได้มีธง จระเข้ไว้
แทนดาวที่ได้ อาศัยเวลา
เป็นที่ระลึก นึกถึงคุณค่า
ให้สวยงามตา ประดับในงาน
อีกมติหนึ่ง พูดถึงเศรษฐี
เป็นนิทานที่ บอกกล่าวเล่าขาน
ฝังสมบัติไว้ ใกล้หัวสะพาน
ถึงคราววายปราณ ห่วงทรัพย์ของตน
เกิดเป็นจระ- เข้เฝ้าสะพาน
ลอยวนในธาร ใกล้สะพานโน้น
วันหนึ่งคณะ- กฐินผ่านชล
จระเข้ตามจน หมดแรงว่ายไป
จึงขอร้องให้ วาดภาพไปแทน
ร่วมงานอันแสน สนุกยิ่งใหญ่
ขอโมทนา กฐินผ้าไตร
ขอมีส่วนได้ กุศลผลทาน ฯ

แหล่คาถาอายุยืน

ดื่มน้ำเป็นยา กินปลาเป็นหลัก
เกินครึ่งกินผัก ไข่ไก่หนึ่งฟอง
ไม่พึ่งกาแฟ ไม่แก่ของเค็มดอง
ของหวานไม่ต้อง ของทอดห่างไกล
ไม่กอดแต่เหล้า ไม่เฝ้าสูดควัน
ไหว้สุริยันต์ ออกกำลังกาย
ทำสมาธิจิต เป็นนิจยืดเส้นสาย
ปล่อยวางว่างใจ ได้อายุยืน ฯ

แหล่อำนวยพร

ขออำนวยชัย ท้ายการเทศน์
เป็นพรวิเศษ แก่ท่านทั้งหลาย
ที่มานั่งพร้อม น้อมมโนมัย
มีจิตเลื่อมใส ในพระศาสนัง

กุศลดลส่ง ให้องค์ถาวร
เป็นปฏิพร ถึงผู้สร้าง
ผลบุญครั้งนี้ จงมีพลัง
ถึงท่านผู้สร้าง ด้วยความเต็มใจ

ขอการกระทำ นี้อุตติโย
ดั่งองค์สัมโพธิ์ ท่านทรงตรัสไว้
สั่งสมบุญทาน พาท่านสุขใจ
เป็นแรงส่งให้ พบสิ่งนานา

ก็ด้วยกุศล และผลแห่งบุญ
มาคอยเกื้อหนุน ให้อุ่นอุรา
ทุกโศกโรคภัย อย่าได้บีฑา
สมปรารถนา อยู่ตลอดไป

วันนี้คณะสงฆ์ คณะศรัทธา
วัดออนกลางมา ทำบุญอุทิศให้

ท่านพระครูฯ ผู้จากไป
เป็นคืนสุดท้าย ในการจัดงาน

ท่านเจ้าคณะ อำเภอก็มา
ด้วยความศรัทธา สรรเสริญประสาน
เจ้าอาวาสใน ตำบลทุกท่าน
ทุกวัดพากัน ช่วยงานด้วยดี

พระครูสิริ- สุตานุสิฐ
พร้อมกับมวลศิษย์ จัดสมศักดิ์ศรี
ดูอลังการ อร่ามงามดี
ด้านบนเวที มีกัณฑ์เทศน์งาม

พระครูใบฎีกา- อานนท์เจ้าอาวาส
และพระเณรจัด เรียบร้อยเลิศล้ำ
มีญาติโยมมา ร่วมงานล้นหลาม
หนุ่มสาววาววาม ภิกษุสามเณร

ผู้ใหญ่บ้าน กำนันก็มา
คณะศรัทธา มากันเป็นเส้น
เด็กหญิงเด็กชาย เรียงรายในเต็นท์
บางคนวิ่งเล่น สนุกซุกซน

เหล่าอุบาสก... ยอยกอุปถัมภ์
มาช่วยหนุนนำ บำเพ็ญกุศล
อุบาสิกา มากันหลายคน
ทำบุญพูนผล ด้วยความอาวรณ์

หน่วย รปภ. จัดที่จอดรถยนต์
ตลอดจน ตำรวจภูธร
อ.บ.ต. ออนกลางอาทร
ครูอาจารย์จร มาร่วมในงาน
เมื่อสิ้นชีวิต ดวงจิตผ่องใส
เป็นที่หวังได้ นั่นคือสวรรค์
เพราะด้วยกุศล ในผลแห่งทาน
ซึ่งได้ทำการ สืบเนื่องนานา
ปุญฺญานิ ปะ- ระโลกัสฺมิง
นี่เป็นเรื่องจริง นะคุณโยมจ๋า
บุญย่อมส่งผล ตลอดเวลา
สู่ยังโลกหน้า ชั่วกาลนาน
ขอบุญรักษา ให้ท่านอยู่ดี
ส่วนศีลที่มี จะพาไปที่สวรรค์
ทรัพย์สินเงินทอง... เนืองนองอนันต์
ได้จากผลทาน ที่ได้กระทำ
ขอจงพูนเพิ่ม เฉลิมศรี
จากงานวันนี้ ให้มีสุขล้ำ
ขออำนวยพร.. เป็นกลอนพร่ำ
พระคุณทั้งสาม หนุนนำโชคดี
พุทธานุภาพ ที่กราบไหว้
น้อมมโนใน ถึงพระชินศรี

จงมีพลัง มั่งคั่งโภคี
เพราะคุณความดี ที่ได้กระทำ
ให้มีเงินทอง มากองเกยก่าย
รถรามากมาย มีอยู่คราคร่ำ
มีลูกหญิงชาย ก็ได้เป็นผู้นำ
ขอให้มีความ สะดวกนานา
ธรรมานุภาพ ที่ซับซึม
นำความปราบปลื้ม สมปรารถนา
ญาติโยมเลิศล้วน อุบาสกมากหน้า
อุบาสิกา อุดมสมบูรณ์
มีบริวาร กันอยู่มากมาย
จะไปทางไหน ก็ขอให้อบอุ่น
ไม่เจ็บไม่จน... ด้วยธรรมคุณ
มาคอยอุดหนุน ท่านอยู่ร่ำไป
สังฆานุภาพ มาคอยพูนเพิ่ม
มาช่วยต่อเติม เสริมความสดใส
ผิวพรรณผุดผ่อง เป็นยองใย
ประดุจหนึ่งใน ดังทองทา
ให้มีเนื้อทิพย์ กันหนอท่าน...
ฤดูคิมหันต์ ก็สดชื่นหนักหนา
ผิวกายที่ร้อน ก็ผ่อนลงมา
สดชื่นอุรา ทุกคราไป

ฤดูวสันต์ ผิวพรรณไม่ซีด
ให้นวลสนิท กว่าคนไหน ๆ
มีน้ำมีนวล.... ให้ชวนชื่นใจ
เป็นที่รักใคร่ ของคู่ครอง

ฤดูเหมันต์ ขอให้ท่านอบอุ่น
เสมือนสาวรุ่น หนึ่งไม่มีสอง
อบอุ่นทั้งกาย หนึ่งในเนื้อทอง
เป็นนวลละออง สะอาดตา

ด้วยอานุภาพ ของศรีมงคล
จงมาช่วยดล ให้พ้นครหา
หมดทุกข์หมดโศก ไร้โรคภัยยา
ตราบจนเบื้องหน้า เข้านิพพาน

อายุแท้ ให้ร้อยยี่สิบ
ให้เป็นดวงประทีป แก่เหล่าลูกหลาน
วรรณะฉวี ให้มีสีสัน
ผุดผ่องอำพรรณ ดั่งจันทร์เพ็ญ

ส่วนร่างกาย ขอให้อ้วนพี
อิ่มหนำทวี อย่าวายเว้น
ให้สวยงามดี แลดูเด่น
ตลอดเช้าเย็น เหมือนดั่งดวงดาว

ให้หรรษาแท้ อย่าแพ้ทุกข์...
สนานสนุก ไปจนแก่เฒ่า

ให้สิ่งเลิศล้วน มาเป็นของเรา
สมบัตินั้นเล่า มากล้นหลามไป
สมาธิพลัง ขอให้ตั้งมั่น
ถึงโสดาบัน ผู้ยิ่งใหญ่
ด้วยอำนาจจิต รูปนิมิตถวาย
ด้วยพิพิธพรชัย ทั้งสี่ประการ
ขอให้โยมนั้น พลันเป็นเศรษฐี
ทุกวันให้มี เงินมหาศาล
มีศีลมีธรรม... มีบุญมีทาน
เข้าถึงสวรรค์... นิพพานอมร
มวลอาตมา เทศน์ธรรมาสน์สอง
เห็นทีจะต้อง ขอลาไปก่อน
จะจากโยมไป โอ๊ย....ใจอาวรณ์
วันใหม่คงได้จร มาเทศน์ด้วยกัน
ให้โยมทุกท่าน ฟังการถาม-ตอบ
ตามระบอบ สองธรรมาสน์นั้น
ถ้าหากไม่ตาย คงจะได้ฟังกัน
ขอให้สุขสันต์ ทุกวันคืน..เทอญ ฯ

แหล่รณรงค์รักษาศีล ๕

จะขอสาธก ยกมาบรรยาย
ให้ท่านทั้งหลาย ได้ฟังเป็นกลอน
วันนี้คณะ สงฆ์อำเภอเมือง
เชียงใหม่เทศน์เรื่อง พระเวสสันดร
ที่จบลงไป เป็นทศพร
เล่ามาถึงตอน พระนางผุสดี
ได้ขอพร สิบประการ
จากองค์ท่าน ท้าวโกสีย์
บนดาวดึงส์ เทวะธานี
แล้วจรลี เสด็จลงพลัน
กัณฑ์ที่สอง รองลงมา
มีชื่อว่า หิมพานต์
ก่อนจะเล่าเรื่อง กว้างใหญ่ไพศาล
ขอพูดถึงการ รณรงค์
ให้มีหมู่บ้าน รักษาศีลห้า
ตามเจตนา พุทธประสงค์
ให้ประชาชน ทุกคนดำรง
ในศีลห้าองค์ เที่ยงตรงครบครัน

เจ้าประคุณ สมเด็จพระ-
มหารัช- มังคลาจารย์
ทรงตั้งกฎม- หาเถร ฯ เรื่องการ-
ตั้งหมู่บ้าน ถือศีลห้ามา
ร่วมกับคณะ กสช. (จุด)
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
สร้างความปรองดอง สมานฉันทา
ในหมู่ประชา ปวงชนชาวไทย

(อ่านต่อเล่ม ๔)

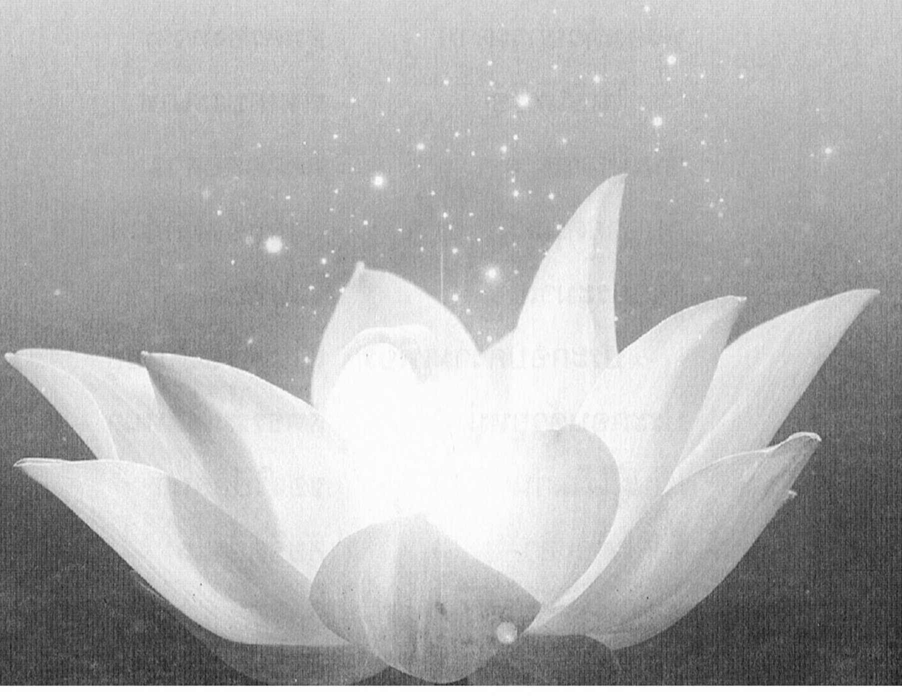

แหล่เสขปฏิปทา

เสขปฏิ ปทาสูตร
องค์พระสัมพุทธ ทรงเทศนา
ข้อยี่สิบสาม หน้ายี่สิบหก
พระไตรปิฎก ฉบับมหา-
วิทยาลัย มหาจุฬา ฯ
พิมพ์ปีสองห้า สามเก้าสุดงาม
เล่มที่สิบสาม เนื้อความสุนทร
ตรัสว่า "ดูก่อน มหานาม
เพราะอริย- สาวกถึงความ
พร้อมด้วยการตาม คุ้มครองทวาร
ในอินทรีย์ ทั้งหกประเภท
อันเป็นเขต ติดต่อสื่อสาร
กับอายตนะ ภายนอกทุกกาล
รู้จักประมาณ ในโภชนา
ประกอบความเพียร เป็นเครื่องตื่นอยู่
ประกอบด้วยหมู่ สัทธรรมเจ็ดหนา
เป็นผู้ได้ฌาน ของวิปัสสนา
ซึ่งจะต้องอา- ศัยจิตยิ่งแล

เป็นเครื่องอยู่สุข ในปัจจุบัน
ตามความต้องการ โดยไม่ยากแท้
ผู้ได้โดยไม่ ลำบากแน่
บัณฑิตซ้องแซ่ ถ่องแท้ถึงธรรม
เป็นดุจฟองไข่- ไก่ที่ไม่เน่า
ควรชำแรกเอา กิเลสมืดดำ
ออกจากกายใจ ได้สุขเลิศล้ำ
เรียกบรรลุธรรม สงบสำราญ ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

แหล่ลักษณะมหาบุรุษ

ลักษณะ มหาบุรุษ
ประเสริฐที่สุด สามสิบสอง
หนึ่งพระบาทราบ เสมอปรองดอง
(๒) พื้นบาททั้งสอง มีจักรพร้อมกง
มีดุมมีซี่ ข้างละหนึ่งพัน
ส่วนประกอบนั้น สมบูรณ์ทุกองค์
(๓) ทรงมีส้นพระ- บาทยาวบรรจง
ประกอบด้วย(๔)อง- คุลียาวงาม
(๕) ฝ่าพระหัตถ์และ พระบาทอ่อนนุ่ม
มี(๖)ลายชุมนุม ดุจตาข่ายจำ-
ที่ฝ่าพระหัตถ์ พระบาททุกยาม
(๗)บาทเหมือนสังข์คว่ำ (๘)พระชงฆ์เรียวดี
ดุจแข้งเนื้อทราย (๙)เมื่อประทับยืน
ทรงสามารถยื่น พระหัตถ์ลูบที-
พระชานุได้ ไม่ต้องก้มที
พระกรยาวรี ดุจขาธนู

(๑๐) พระคุยหฐาน ร้นอยู่ในฝัก
(๑๑)วรกายพักตร์ ผุดผ่องน่าดู
งดงามดุจหุ้ม- เนื้อทองพฐู
(๑๒)พระฉวีชู พรรณละเอียดเนียน
จนละอองธุ- ลีไม่มีเกาะ
ไม่ติดพระว- รกายเกลี้ยงเลี่ยน
(๑๓) ทรงมีพระโล- มชาตินุ่มเนียน
งอกเส้นเดียวเกรียน ในหนึ่งขุมเอง ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

แหล่สังฆกรรม

โอ้สมัยนั้นภิกษุ ฉัพพัคคีย์ลุอำนาจ-
กิเลสอุกอาจทำกรรม ไม่ชอบธรรมแบ่งพรรค
บ้างทำกรรมพร้อมเพรียงกัน แต่ว่ามันไม่ชอบธรรม
บ้างแบ่งพวกทำกรรม โดยชอบธรรมตามหลัก
บ้างทำกรรมแบ่งพวก ตามสะดวกปฏิรูป
บ้างพร้อมเพรียงกันสรุป โดยธรรมปฏิรูปประจักษ์
บ้างทำกรรมที่ญัต- ติวิบัติแต่อนุ-
สาวนาระบุ ว่าสมบูรณ์ยิ่งนัก
บ้างทำกรรมที่อ- นุสาวนาวิบัติ
แต่ญัตติบัญญัติ ว่าสมบูรณ์ขนาดหนัก
บ้างทำกรรมที่ทั้ง- ญัตติวิบัติพังอนุ-
สาวนาก็ระบุ ว่าวิบัติทุพังหัก
บ้างทำกรรมเว้นจากธรรม บ้างทำกรรมเว้นจากวินัย
บ้างเว้นจากสัตถุศาสน์ไสว ไม่ถูกตามวินัยสลัก
บ้างถูกค้านแล้วขืนทำ ถือว่าเป็นกรรมไม่ถูกต้อง
ไม่ควรแก่เหตุครรลอง ไม่ชอบตามคลองธรรมรักษ์
บรรดาภิกษุผู้มักน้อย ต่างก็คอยตำหนิ
ประณามว่า “ดูซิ ภิกษุพวกนี้ฉัพพรรค
ไฉนจึงทำกรรมเช่นนี้เล่า แบ่งพวกเรา-เขาไม่ชอบธรรม

และพร้อมเพรียงกันทำกรรม โดยไม่ชอบธรรมอย่างหนัก
ภิกษุเหล่านั้นจึงได้ นำเรื่องนี้ไปกราบทูล
พระพุทธองค์ผู้การุญ ให้ทรงทราบมูลประจักษ์
พระผู้มีพระภาคทรง ถามภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย
ว่าฉัพพัคคีย์เหล่าร้าย ทำความวุ่นวายอย่างหนัก
พากันแบ่งพรรคแบ่งหมู่ ทำกรรมไม่สู้จะดี
ถูกค้านแล้วขืนทำอีกที กระทำเช่นนี้ตามอยาก
เป็นกรรมที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบทำนองคลองธรรม
จริงหรือว่านั่นเป็นกรรม ไม่ชอบธรรมตามหลัก
ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า “จริง พระพุทธเจ้าข้า อย่างนั้น”
พระพุทธองค์ทรงตำหนิพลัน ว่าภิกษุพวกนั้นบาปหนัก
ไฉนโมฆะบุรุษเหล่านั้น จึงได้พากันทำผิด
ขาดสติยั้งคิด ชวนกันทำผิดคึกคัก
รู้ไหมโมฆะบุรุษ ว่าการทำการพูดเช่นนี้
ทำให้บุคคลผู้ที่ ยังไม่เคยมีความรัก
ยังไม่เลื่อมใสศรัทธา จะไม่เข้ามาเลื่อมใส
ผู้ที่ศรัทธาอยู่จะหายไป เมื่อศรัทธาไทยตกหนัก
ทรงตำหนิแล้วแสดงธรรม ตรัสสอนชี้นำภิกษุ
ว่าอย่าเป็นพระมุทะลุ ทำกรรมชั่วทุศีลมาก

ถ้าเป็นการแบ่งพวกแบ่งพรรค ไม่ตระหนักโดยธรรม
ก็ไม่จัดเป็นกรรม และไม่ควรทำซ้ำซาก
แม้พร้อมเพรียงกันทำกรรม โดยไม่ชอบธรรมนานา
ก็ยังไม่จัดว่า เป็นกรรมถูกท่าถูกหลัก
แม้แบ่งพวกทำกรรม โดยชอบธรรมเหลือหลาย
ก็ยังไม่จัดว่าได้ เป็นกรรมที่ทำประจักษ์
ถ้าแบ่งพวกกันทำกรรม โดยเป็นธรรมปฏิรูป
ไม่จัดว่าถูกเต็มสูบ ไม่ควรปฏิรูปยิ่งนัก
ถ้าเป็นกรรมญัตติวิบัติ แต่อนุศาสน์สมบูรณ์
ไม่จัดเป็นกรรมน่าลุ้น ไม่ควรทำให้คุณค่ามาก
ถ้าอนุสาวนาวิบัติ แต่ญัตติถูกจัดอย่างดี
ก็ยังไม่เป็นกรรมที่ ถูกต้องด้วยดีกันนัก
สังฆกรรมจะดีมาก ต้องไม่ผิดจากวินัยกรรม ฯ

แหล่กบฏโหด

คำนำ ตอน ๑

สมเด็จพระนา- รายณ์มหาราช
มหากษัตริย์ ยิ่งใหญ่อีกองค์
หนึ่งแห่งประวัติ- ศาสตร์สยามวงศ์
พระผู้ได้ทรง ทำความรุ่งเรือง

ทำให้กรุงศรี- อยุธยา
เจริญเรื่อยมา จนหรูฟูเฟื่อง
เป็นที่ยอมรับ ของชาวต่างเมือง
ระบือลือเลื่อง ทั่วจักรวาล

แม้ว่าจะทรง พัฒนาบ้านเมือง
ให้เจริญรุ่งเรือง ยิ่งใหญ่ไพศาล
ดูแลทุกข์สุข เหล่าบริพาร
ให้อยู่สำราญ สุขศานต์ใจกาย

อาณาประชา- ราษฎร์รวยพร้อมพรั่ง
มีความมั่งคั่ง ด้วยการค้าขาย
พัฒนาชี- วิตแบบเก่าไป-
สู่ความวิไล แห่งอารยธรรม

ทัดเทียมกับชน- ชาติตะวันตก
เกรียงไกรในโลก แกร่งกล้าเลิศล้ำ
ต่างจากวิถี ดั้งเดิมก็ตาม
ก็ยังเกิดความ วิกฤตวุ่นวาย

เกี่ยวเนื่องกับ ราชบัลลังก์
ขึ้นมาหลายครั้ง เพื่อหวังทำลาย
หวังยึดแผ่นดิน สยามเราไป
ช่วงรัชสมัย ขององค์ราชันย์

ทั้งจากชาว- สยามและชาว-
ต่างชาติที่เข้า พึ่งเจ้าสมภาร
ทั้งความขัดแย้ง ผลประโยชน์กัน
ทางการค้าอัน ทำให้พระองค์

ต้องทรงเตรียมทำ สงครามกับชาติ
มหาอำนาจ อย่างทระนง
เพื่อรักษาอธิ- ปไตยสูงส่ง
และแผ่นดินพระองค์ ไว้ได้ทั้งปวง

ก่อนเกิดการพลิก- ผันครั้งสำคัญ
จนเป็นเหตุการณ์ รุนแรงในช่วง-
ปลายรัชสมัย อย่างน่าเป็นห่วง
ที่คนทั้งปวง เล่าขานสืบมา

คำนำ ตอน ๒

แม้องค์สมเด็จ พระนารายณ์ท่าน
เป็นที่โปรดปราน ของพระเจ้าปรา-
สาททองพระ- ราชบิดา
ด้วยเกิดเหตุปา- ฏิหาริย์แห่งบุญ

พระบารมี เป็นที่ลือเลื่อง
เจริญรุ่งเรือง ฟูเฟื่องสกุล
หลายครั้งหลายหน มวลชนเกื้อหนุน
ช่วยเหลือเจือจุน สรรพวิชา

เพื่อเตรียมความพร้อม การเป็นกษัตริย์
รับราชสมบัติ ปกครองไพร่ฟ้า
แต่กว่าจะได้ ราชบัลลังก์มา
ไม่ง่ายเลยหนา ต้องล่าสงคราม

แย่งชิงอำนาจ เอาราชบัลลังก์
กันอยู่หลายครั้ง ด้วยพยายาม
ผ่านเหตุการณ์เศร้า เพราะชาวสยาม
ต้องทำสงคราม ฆ่าฟันกันเอง

เพราะสมเด็จพระ- เจ้าปราสาททอง
มีโอรสผอง หลายองค์ทรงเก่ง
เลยจึงต้องฆาต ฟาดฟันข่มเหง
จนเลือดละเลง บนปฐพิน

และยังมีพระ- ราชอนุชา
ที่จะขึ้นมา ครองแดนแผ่นดิน
ตามประเพณี กรุงศรีวศิน
ตราบจนสูญสิ้น ปิ่นราชวงศ์

สุดท้ายพระองค์ ทรงสามารถทำ
ชนะสงคราม ตามพระประสงค์
ชิงราชบัลลังก์ ได้ดังจำนง
ครองราชย์อยู่ยง อยุธยา

ซึ่งในช่วงนั้น แผ่นดินร้อนเร่า
ผ่านเหตุการณ์เศร้า สลดหนักหนา
นับจากพระเจ้า ทรงธรรมก่อนหน้า
มีการเข่นฆ่า ประหารขุนนาง

ข้าราชการ ที่ฝักใฝ่ใน-
แต่ละฝ่ายตาย ล้มหายวายวาง
ตายจนจะสิ้น แผ่นดินกระทั่ง-
จะหาขุนนาง คนดีไม่มี

คนมีฝีมือ หรือก็หายาก
ทำกิจลำบาก ยากเข็ญเต็มที
คนที่สามารถ จงรักภักดี
แทบจะไม่มี ในราชการ

ทางราชสำนัก ต้องว่าจ้างชาว-
ต่างประเทศเข้า มาช่วยทำงาน
ทรงอนุญาต รับราชการ
รวมทั้งทหาร รักษาพระองค์

คำนำ ตอน ๓

นั่นก็เป็นต้น เหตุผลแตกแยก
เกิด "กบฏแขก- มากัสซ่าร์" ปลง-
ชีพเข่นฆ่าพระ- บรมวงศ์
คนต่างชาติคง หวังฮุบแผ่นดิน

จนเป็นเหตุการณ์ สยองนองเลือด
สู้รบดุเดือด เหี้ยมโหดทมิฬ
ทั้งชาวสยาม ลาลับดับดิ้น
ชาวต่างประเทศสิ้น ชีวิตมากมาย

หลังจากเหตุการณ์ ผ่านไปไม่นาน
ก็ได้มีการ เปิดเผยสาวไส้
เบื้องหลังลึกลับ กว่าเรื่องทั่วไป
ซับซ้อนเงื่อนไข เกินคาดคณา

เนื่องด้วยเจ้าพระ- ยาวิชาเยนทร์
ชาวกรีกผู้เป็น ขุนนางสืบมา
มีอิทธิพล ล้นทุกสาขา
ยืมมือ 'แขกมา- กัสซ่าร์' ฆ่าฟัน

คิดกำจัดนาย- ทหารคนหนึ่ง
ชาวฝรั่งเศสซึ่ง- สมเด็จ ฯ โปรดปราน
ให้คุมบางกอก ดูแลว่าการ
เป็นเมืองหน้าด่าน ของอยุธยา

ทรงให้เป็น 'ออก- พระศักดิ์สงคราม'
แต่เดิมมีนาม ว่า 'ชวา-
ลีเออร์เดอ ฟอร์- แบง' แห่งอาณา-
จักรสยามมา รับราชการ

หลังจากเกิดเหตุ เนรเทศตน
ออกจากมณฑล สยามฉับพลัน
โดยไม่อาจชี้ แจงเหตุผลนั้น
ให้ได้รู้กัน ชัดเจนไม่มี

เรื่องราวเหตุการณ์ จะเป็นอย่างไร
โปรดติดตามใน หนังสือเล่มนี้
แม้เป็นประวัติ น่าเบื่อเหลือดี
แต่ในเรื่องนี้ ตื่นเต้นแน่นอน

แผ่นดินกรุงศรีอยุธยา (ตอน ๔)

หลังจากที่สม- เด็จพระนารายณ์
ทรงครองราชย์ได้ ใฝ่ใจอาทร
อุปถัมภก พสกนิกร
สุขสถาพร มานานหลายปี

พระองค์ทรง ตระหนักพระทัย
ว่ามิใช่ง่าย เรื่องปกครองนี้
แม้ทรงเป็นพระ ราชโอรสที่
พระชนกมี ราชโปรดปราน

ทรงตั้งพระทัย จะให้ขึ้นครอง
แผ่นดินทั้งผอง ด้วยความสุขศานต์
แต่ก็มิวาย เกิดภัยเภทพาล
คือได้เกิดการ แย่งชิงบัลลังก์

ประหัตประหาร บริพารพงศ์
บรมวงศ์ โลหิตไหลหลั่ง
ร่วมสายโลหิต ไม่คิดเว้นวาง
มนตรีขุนนาง นายทัพนายกอง

ที่เข้าร่วมด้วย ช่วยเจ้าฟ้าชัย
และเจ้าพระไตร- ภูวนา ฯ ซ่อง-
สุมไพร่พลก่อ- กบฏคิดปอง-
ร้ายแผ่นดินของ พระนารายณ์

(อ่านต่อเล่ม ๔)

แหล่ชีวิตและความคิด

ของ

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ)

แต่งโดย

พญางูเขียว (ไสว เทวปุญฺโญ, เทพบุญ ดร.)

๑. กตัญญูกตเวทิตาบูชาคุณ

การถึงแก่ มรณะ
ของท่านเจ้าประ- คุณสมเด็จ-
พระพุฒาจารย์ ถึงกาลเบ็ดเสร็จ
ณ วัดสระเกศ มหานคะรัง

อดีตประธาน คณะผู้ปฏิ-
บัติหน้าที่ "สมเด็จพระสัง-
ฆราช" นับเป็น ความสูญเสียครั้ง-
ยิ่งใหญ่ที่สร้าง ผลกระทบมากมาย

เป็นเปรียญธรรม ๙ ประโยค
ความรู้ทางโลก กว้างขวางหลากหลาย
๑๐ สิงหาคม ๕๖ จากไป
ทั่วโลกอาลัย อย่างไร้ประมาณ

ทั้งระดับชาติ และนานาชาติ
เกิดสุญญากาศ ในวงการ

พระศาสนา อย่างมหาศาล
หาสิ่งใดปาน ทดแทนไม่มี
ทั้งนี้เพราะท่าน เจ้าประคุณ
สมเด็จ ฯ สร้างบุญ สร้างคุณเหลือดี
บำเพ็ญประโยชน์ แสนโกฏิทวี
ไว้ในโลกนี้ เหลือที่ประมาณ
บำเพ็ญหิตา- นุหิตะ-
ประโยชน์เพื่อประ- เทศชาติมานาน
แก่พุทธศาสน์ และสถาบัน-
กษัตริย์เรานั้น ต่อเนื่องนานมา
ท่านเจ้าประคุณ สมเด็จ ฯ ปกครอง
คณะสงฆ์สอง นิกายเชียวหนา
ฝ่ายธรรมยุติ ฯ และฝ่ายมหา-
นิกายผ่านมา อย่างน่าชื่นชม
ได้ดำรง ตำแหน่งสำคัญ
ในด้านการ ปกครองเหมาะสม
มาโดยลำดับ รับความนิยม
ตำแหน่งอุดม เป็นประวัติการณ์
กล่าวคือเจ้า- อาวาสวัดสระ-
เกศราชวร- มหาวิหาร
เจ้าคณะภาค ๙ เลขานุการ

พระสังฆราชท่าน | "อยู่ ญาโณทัย"
เป็นเจ้าคณะ | ภาค ๑๐ ต่อมา
กรรมการมหา- | เถร ฯ เจ้าคณะใหญ่-
หนตะวันออก | ตำแหน่งไฮไล้ท์
พระคุณท่านได้ | เป็นองค์ประธาน-
กรรมการมหา- | เถรสมาคม
และตำแหน่งอุดม | เหมาะสม/สำคัญ
คือได้การแต่ง- | ตั้งเป็น "ประธาน
ผู้ปฏิบัติการ | สังฆราช" ไทย
ด้านการศึกษา | ของคณะสงฆ์-
ไทยนั้นพระองค์ | ทรงเคยสอนใน-
มหาจุฬา ฯ | ราชวิทยาลัย
ตั้งแต่สอบได้ | ป.ธ. ๙ บาลี
ในปี พ.ศ. | สองสี่เก้าเจ็ด
ท่านได้สำเร็จ | อย่างสมศักดิ์ศรี
เป็นเปรียญธรรม | ภาษาบาลี
เก้าประโยคที่ | ได้ยากเหลือเกิน

(อ่านต่อเล่ม ๔)

เมืองแพร่แห่ระเบิด

จังหวัดแพร่ แห่ระเบิด
เรื่องก่อเกิด อดีตกาล
หลังสงครามโลก ครั้งที่สองนั่น
มีชาวบ้าน เดินผ่านหนองนา

พบซากระเบิด เกิดความแปลกใจ
จึงเดินเข้าไป ดูให้เต็มตา
แล้วชวนกันลาก ออกจากธารา
นำขึ้นมา แห่รอบเมือง

เสร็จแล้วนำไป ถวายวัดแม่ลาน
ต่อมาไม่นาน ก็ปรากฏเรื่อง
ลูกที่สอง ออกมาต่อเนื่อง
แห่ไปสู่เมือง วัดศรีดอนคำ

ลูกที่สาม ออกตามมา
จากห้วยแม่ต้า ดูน่าเกรงขาม
ถูกทรายทับถม มานมนานยาม
สมัยสงคราม ญี่ปุ่นมาคุม

นำมาบรรทุก เกวียนลากแห่ไป
แล้วถวายไว้ ที่วัดนาตุ้ม

ต.บ่อเหล็กลอง ชนผองชุมนุม
รวมกันเป็นกลุ่ม ถวายเป็นทาน
เหตุเกิดที่ อำเภอลอง
ใกล้อำเภอสอง จังหวัดแพร่นั้น
มีเรื่องเล่าว่า นายณรงค์ จัน-
ทรางกูล – ท่าน เล่าขานสืบมา
เมื่อ ๔๐ ปี โดยประมาณ
ผมไปทำงาน เมืองน่านนั้นหนา
ถูกทักทายเชิง ล้อเลียนเสมอว่า
เมืองแพร่นั้นนา แห่ระเบิดเถิดเทิง
ผมเองก็ยัง ไม่รู้ความหมาย
หัวเราะกันไป คึกครื้นรื่นเริง
บ้างเยาะเย้ย บ้างหยามหยั่งเชิง
บ้างก็เพิ่ง มาได้ยินยล
ครั้งล่าสุดเมื่อ สองเดือนมานี้
มีเรื่องที่ ต้องติดต่อคน
เมืองเชียงใหม่ก็ ทักทายอีกหน
ว่าเมืองแพร่คน แห่ระเบิดกัน
จึงเกิดความคิด ว่าต้องศึกษา
ต้องแสวงหา ค้นคว้าเรื่องนั้น
ให้ได้รู้ความ เป็นมาของมัน

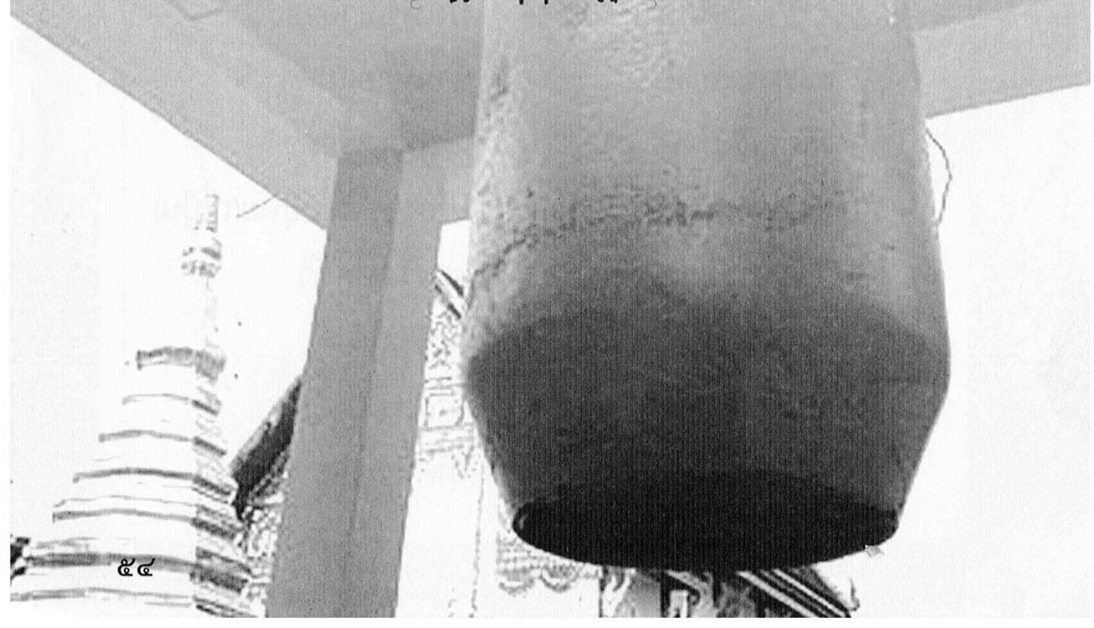
เป็นอย่างไรกัน สรรหาแนวทาง
ประกอบกับมี ความรู้เบื้องหลัง
สงครามโลกครั้ง ที่สองอยู่บ้าง
จึงได้หารือ กับคนรอบข้าง
คุยกันหลายอย่าง กับคุณสุรินทร์
สุรินทร์ โสภา- รัตนานันท์
ซึ่งอดีตท่าน สำคัญเหลือกิน
เป็นเสรีไทย ใจกล้าบ้าบิน
อยู่ในท้องถิ่น สมัยสงคราม
ท่านได้เล่าเรื่อง คร่าว ๆ ให้ฟัง
แล้วพาไปนั่ง พูดคุยสอบถาม
กับใครต่อใคร ที่ได้ติดตาม
เกี่ยวข้องสงคราม- โลกที่ผ่านมา
ฟังเรื่องราวจาก บุคคลต่าง ๆ
แล้วนำมาวาง เป็นปริศนา
เรียบเรียงเรื่องราว เป็นข่าวสารมา
เล่าสู่บรรดา ท่านสาธุชน
บุคคลที่คุณ สุรินทร์พาไป
พูดจาปราศรัย สอบถามเหตุผล
เป็นฐานข้อมูล มีหลายรูป/คน
'พระสากล อติพัทโธ'

เป็นเจ้าอาวาส วัดแม่ลานเหนือ
ก็ได้เอื้อเฟื้อ ข้อมูลอักโข
'นายสม ไชยแก้ว' ก็ไม่ได้โม้
เล่าเรื่องราวโชว์ โอ้โฮ...น่าฟัง
'นายสมาน หมื่นขัน' บรรยาย
เหตุการณ์มากมาย ในหนหลัง
ตำบล 'ห้วยอ้อ' อำเภอ 'ลอง' ดัง
ลือลั่นกันทั้ง จังหวัด 'แพร่' นาน
ต่างก็เล่าให้ ได้ฟังนั่งลุ้น
นายหลง มโนมูล ซึ่งเป็นคนงาน-
รถไฟสถานี 'แก่งหลวง' พบพาน
ซากระเบิดนั้น ทิ้งจากเครื่องบินมา
ฝ่ายสัมพันธมิตร ทิ้งเพื่อทำลาย
สะพานรถไฟ ข้ามห้วยแม่ต้า
เพื่อสกัดการ เดินทางเข้ามา
ของทหารกล้า เมืองอาทิตย์อุทัย(ญี่ปุ่น)
ประมาณ พ.ศ. สองสี่แปดห้า
สี่ปีกว่า ๆ เห็นจะได้
สองสี่แปดแปด จึงสงบไป
เหลือระเบิดไว้ ให้คนงงงวย

นายหลงบอกให้ นายสมาน
ไปขอคนงาน- รถไฟมาช่วย
ได้แก่ 'นายชุ่ม ขันแก้ว' คนสวย
ถึงจะไม่รวย ก็ช่วยงานดี

นายแก้วนายแก่น นายแสนนายคำ
นายด้วงนายดำ นายธรรมเขี้ยวยี่
นายสุกนายสรวง นายดวงนายมี
นายรอดนายลี นายสีแขนลาย(สักยันต์)

ช่วยกันชักลาก ไปฝากไว้วัด
แล้วร่วมกันจัด ฉลองยิ่งใหญ่
เสร็จแล้วไม่รู้ จะทำอย่างไร
จึงดัดแปลงให้ เป็นใบระฆัง ฯ

แหล่เวสสันดรชาดก (อารัมภกถา)

(ตอน ๓)

ต่อจากเล่ม ๒

สมัยก่อน การถ่ายทอดเรื่อง
มหาชาติเฟื่อง แต่การเทศน์นี้
คนได้รับฟัง สนุกสุขศรี
การอ่านไม่มี ทุกที่ต้องยอม

ครั้นต่อมา โบราณาจารย์
แปลมาให้อ่าน จากอักษรขอม
เป็นภาษาไทย สำนวนอ่อนค้อม
ถ้อยคำรวมรอม โวหารเพราะดี

รจนา พระคาถา
ด้วยภาษา สำนวนมากมี
แตกต่างกันไป ในหลาย ๆ ที่
จนถึงเดี๋ยวนี้ มีการแต่งเติม

เรื่องการเทศน์ มหาชาตินี้
เป็นประเพณี สร้างบุญเสริม
สันนิษฐานว่า มีมาแต่เดิม
นักประพันธ์เริ่ม แต่ครั้งสุโขทัย

เป็นราชธานี ของไทยโบราณ
ตามหลักฐาน ที่ปรากฏใน

ศิลาจา- รึกสมัย
กษัตริย์ไทย ชื่อธรรมราชา
องค์ที่หนึ่ง ซึ่งเป็นจอมปราชญ์
พุทธศักราช พันเก้าร้อยหนา
กล่าวว่าได้แปล เวสสันดรมา
จากภาษา บาลีเป็นไทย
เพราะอิทธิพล ของคัมภีร์
มาลัยสูตรมี อยู่มากมาย
มาลัยต้น มาลัยปลาย
แผ่ขยาย ครั้งนั้นเหลือดี
แต่ว่าหา คนสวดมิได้
ครั้นมาใน ยุคกรุงศรี-
อยุธยา ปรากฏมี
นักปราชญ์ที่ สามารถประพันธ์
แต่งมหาชาติ ฉบับคำหลวง
ล้นเกล้าทรงห่วง เรื่องคำฉันท์
จึงโปรดเกล้า ให้ประชุมกัน
เพื่อแต่งคำฉันท์ โคลงกาพย์กลอน
เมื่อ พ.ศ. สอง พันยี่สิบห้า
จดหมายเหตุว่า ทรงสโมสร
โปรดให้แต่งเทศน์ เรื่องเวสสันดร
เป็นแหล่คำกลอน สอนประชาชน

พระบรม ไตรโลกนาถ
ทรงประกาศ อนุสนธิ์
ให้คนไทย เหล่าไพร่พล
มีความสน- ใจในวรรณกรรม ฯ

(ตอน ๔)

จะขอย้อนกล่าว เล่าเรื่องเบื้องหลัง
ตั้งแต่ครั้ง ทรงกระทำ
ทานบาร- มีที่สูงล้ำ
บำเพ็ญหนุนนำ เพื่อโพธิญาณ
ปางเมื่อทรงเพศ เป็นเวสสันดร
ในพระนคร สีพีไพศาล
ทรงบำเพ็ญใหญ่ ในมหาทาน
เริ่มตั้งแต่กาล ที่พุทธองค์
เสด็จไปกรุง กบิลพัสดุ์
จอมกษัตริย์ ปิตุรงค์
ถวายอา- วาสแก่สงฆ์
เป็นที่ทรง จำพรรษากาล
ในเขตป่า ชื่อว่า "นิโครธ"
ได้ทรงโปรด สร้างวิหาร
เป็นที่ประทับ แก่พุทธาจารย์
ให้ประทับทาน ชั่วกาลสืบไป
ครั้นพระประยุ- รวงศาญาติ
มีโอกาส มาประชุมใน

วัดนิโครธา- รามไฉไล
พระองค์จึงได้ แสดงธรรม
ปรารภเหตุที่ มีฝนโบก-
ขรพรรษตก ไหลซกชุ่มฉ่ำ
เป็นสีแดงจ้า ตกมาพล่ำ ๆ
โปรยปรายในท่าม กลางสมาคม
แห่งพระญาตินั้น กล่าวกันว่า
ฝนนี้หนา น่าชื่นชม
ยังผู้ต้องการ เปียกให้เปียกสม
ความปรารมย์ ทั่วสรรพางค์กาย
ส่วนผู้ไม่ปรารถ- นาจะเปียก
ก็ไม่เปียก ตามมุ่งหมาย
แม้ความชุ่มแห่ง ขนก็ไม่กราย
ไม่ระคาย ร่างกายผิวพรรณ
ยังความอัศ- จรรย์ยิ่งแท้
ให้บังเกิดแก่ พระญาติเหล่านั้น
ทั้งเหล่าพุทธ- สาวกเนืองนัน
โกลาหลกัน เป็นเหตุเทศน์ธรรม
ลำดับนั้น ภิกษุทั้งหลาย
เกิดความสงสัย ได้กราบทูลถาม
เหตุอัศจรรย์ ลือลั่นลุกลาม
ในอาราม ตลอดทั้งวัน

พระศรีสรรเพชญ์ สมเด็จพุทธา
องค์สัมมา สัมโพธิญาณ
ทรงเป็นพระ อรหันต์
ตรัสตอบพลัน ฝนนั้นเคยมี

สมัยเป็น โพธิสัตว์
บำเพ็ญวัตร ในคีรี
เมื่อเวสันดร พระมัทรี
กัณหาชาลี บิดามารดร

โคจรมา พบปะกัน
ในไพรสัณฑ์ วงกฎสิงขร
ฝนโบกขะระ หลั่งซะดงดอน
ทุกคนเปียดปอน สลบนอนลง

ฟื้นขึ้นมา อุราแช่มชื่น
เสด็จกลับคืน สู่เขตโขง
สีพีนคร ได้ดำรง
ตำแหน่งสูงส่ง มหาราชา

ภิกษุสงฆ์ ขอทรงเล่าขาน
เรื่องพิสดาร เนิ่นนานมา
อดีตชาติ ของศาสดา
ปางเมื่อสร้างบา- รมีธรรม

(ตอน ๕)

พระพุทธองค์ ทรงเทศนา
ยกนิทานมา ปรารภเหตุนำ

คือฝนโบกข- ระพรรษเย็นฉ่ำ
แสดงธรรม เรื่องเวสสันดร
ชาดกนี้ มี ๑๓ กัณฑ์
และมีหนึ่งพัน คาถาสุนทร
กัณฑ์แรกนี้เรียก ว่า "ทศพร"
ที่มุ่งสอน ความสำคัญ
ของการตั้งจิต อธิษฐาน
เป้าหมายในการ ทำความดีนั้น
ให้ได้ตามเป้า ที่เราต้องการ
ขาดปณิธาน จะเคว้งคว้างเลื่อนลอย
ไม่มีพลัง พร้อมพรั่งผลักดัน
ไม่มีแรงมั่น คงหดถดถอย
ในการกระทำ ความดีแม้น้อย
มีแต่คิดคอย จะจรลี
แต่ว่าเรื่องเวส- สันดรเกื้อหนุน
ให้เร่งสร้างบุญ- บารมี
กัณฑ์แรกเรื่องพระ นางผุสดี
สร้างบารมี ด้วยการขอพร
จากพระอินทร์ สิบประการ
เป็นปณิธาน ที่ตั้งไว้ก่อน
จึงได้ชื่อว่า กัณฑ์ "ทศพร"
เพราะโฉมบังอร ปรารถนามา

กัณฑ์ที่สอง ให้ช้างเป็นทาน
ถูกชาวบ้าน ไล่ไปอยู่ป่า
เขาวงกตไกล ในไพรพนา
จึงได้ชื่อว่า กัณฑ์ "หิมะพาน"
กัณฑ์ที่สาม ให้ทานยิ่งใหญ่
ก่อนจะออกไป จากราชฐาน
จึงได้ชื่อว่า "ทานกัณฑ์"
หรือ "ตานะขัณฑ์" ในล้านนาไทย
กัณฑ์ที่สี่ จรลีเข้าป่า
พร้อมบุตรภรรยา อย่างน่าใจหาย
อยู่กับเสือสิงห์ กระทิงม้าลาย
"วนประเวศน์" ตามเหตุชื่อกัณฑ์
กัณฑ์ที่ห้า ชื่อว่า "ชูชก"
เพราะมียาจก คนหนึ่งครั้งนั้น
เฒ่าแก่สกปรก งก ๆ งัน
เที่ยวเดินขอทาน เป็นงานประจำ
กัณฑ์ที่หก ชูชกเดินป่า
ไปพบฝูงหมา ไล่กัดขย้ำ
หนีขึ้นต้นไม้ หัวปักหัวปำ
ชื่อกัณฑ์ถูกทำ ว่า "จุลพน"
กัณฑ์ที่เจ็ด เข้าเขตป่าใหญ่
พบหมู่แมกไม้ ในไพรสณฑ์

จึงได้ชื่อว่า กัณฑ์ "มหาพน"
ฝูงนกบินบน ปนหมู่แร้งกา
　　กัณฑ์ที่แปด ชื่อว่า "กุมาร"
ชูชกบุกผ่าน ด่านดงพนา
ขอสองกุมาร คือ "ชาลีกัณหา"
จากองค์ราชา พระเวสสันดร
　　กัณฑ์ที่เก้า ยอดเยาวเรศ
คู่องค์พระเวส ฯ นานเนาเก่าก่อน
ไม่เห็นลูกน้อย กลอยใจอาวรณ์
สลบเกือบม้วยมรณ์ คือกัณฑ์ "มัทรี"
　　กัณฑ์ที่สิบ ชื่อ "สักกะบรรณ
ท้าวเวสสุวรรณ ปรารถนาดี
ปลอมเป็นพราหมณ์แก่ มาขอแม่มัทรี
แล้วคืนโฉมศรี แก่เวสสันดร
　　กัณฑ์ที่สิบเอ็ด ชื่อ "มหาราช"
พราหมณ์เฒ่าหลงพลาด เข้าสู่นคร
"สีพี" เมืองเก่า ของเจ้าภูธร
ถูกทหารต้อน จับเข้าสู่วัง
　　เจ้ากรุงสญชัย ไถ่เอาสองหลาน
ฉลองรับขวัญ ใหญ่โตโด่งดัง
ให้ชูชกกิน จนมรณัง
แล้วเสด็จจากวัง สู่หิมะพาน

กัณฑ์ที่สิบสอง ชื่อ "ฉกษัตริย์"
เครือจักรพรรดิ์ ทั้งหกพบกัน
สลบลงทำให้ ฝนตกครานั้น
ฟื้นขึ้นมาพลัน เตรียมการกลับเมือง
กัณฑ์ที่สิบสาม ชื่อว่า "นคร"
พระเวสสันดร กลับมาฟูเฟื่อง
เป็นพระราชา เกียรติยศรุ่งเรือง
ปกครองบ้านเมือง สุขสมร่มเย็น ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

แหล่สติปัฏฐาน

(ต่อจากเล่ม ๒)

ตอน ๓

ขั้นที่สี่ คือจตุธาตุ
มิใช่สัตว์ บุคคลเราหนา
มิใช่ตัวตน ที่พึงนำพา
ไม่ควรยึดว่า เป็นของเขา-เรา
ควรทำไว้ใน ใจให้แยบยล
อย่าหลงเล่ห์กล ว่าโน่นของเขา
เป็นเพียงแค่ธาตุ สี่มารวมเข้า
สมมุติว่าเรา เท่านั้นเอง
ดินน้ำไฟลม มาผสมกัน
ตั้งชื่อดังลั่น โขมงโฉงเฉง
ว่าหัวแขนขา ดูหน้ากลัวเกรง
ลำตัวก็เบ่ง ใหญ่โตมโหฬาร
ที่แท้ก็เป็นเพียง แค่ธาตุดิน
แต่เป็นกสิณ กรรมฐาน
เป็นธาตุแข้นแขง ควรแก่การงาน
เอามาวิจารณ์ เป็นอารมณ์

ว่านี่คือดิน มิใช่ตัวเรา
มิใช่ของเขา เพียงแค่ผสม
รวมกันกับ น้ำและไฟลม
เป็นอารมณ์ แห่งจตุธาตุ ฯ

ตอน ๔

ขั้นที่ห้าป- ฏิกูลม-
นสิการะ กำหนดกายา
ว่าไม่สะอาด ทั่วสรีรา
เหม็นอือออกมา ตลอดวันยาม
ใบหน้าเต็มไป ด้วยขี้ทั้งนั้น
ขี้มูกขี้ฟัน ขี้ตาไม่งาม
ขี้เหงื่อขี้ไคล ไหลมาตาม
ขุมขนทุกยาม ความสะอาดไม่มี ฯ
หนึ่งวันว่างเว้น จากการล้างหน้า
แปรงฟันทันตา ชำระขัดสี
ก็เลอะเปอะเปื้อน เหม็นคาวราคี
หาความงามดี ไม่มีสักราย
มองดูนิ้วมือ ก็มีขี้เล็บ
ตามปลายนิ้วเก็บ ฝุ่นเหน็บดำหลาย
ภายใต้รักแร้ ขี้เต่าเรียงราย
เหม็นเต่าจะตาย ถ้าไม่ใส่ยา

แลดูเส้นผม ก็สกปรก
ยุ่งเหยิงพันรก เหยียดยาวลงมา
ถ้าไม่สระล้าง ก็เหม็นหนักหนา
ขี้รังแคครา เขรอะขระขาวโพน
ผิวหนังทั้งกาย แดงดำด่างพร้อย
เหงื่อไคลไหลย้อย ติดห้อยผมขน
ผสมกับมัน ไหลออกมาปน
มันเหลวมันข้น เหนียวหนืดยืดยาง
ต้องหมั่นอาบน้ำ ชำระถูตัว
สระผมบนหัว ล้างทั่วทุกอย่าง
เส้นผมเส้นขน ทั้งบนทั้งล่าง
หูตาคิ้วคาง ทั้งข้างนอกใน
ในปากก็มี น้ำลายเสลด
ดูน่าทุเรศ เล็ดลอดร่วงไหล
น้ำลายย้อยหยด รดยามจามไอ
เวลาหลับไป ก็ไหลออกมา
พอมีบาดแผล เลือดแผ่ไหลนอง
มีตุ่มพุพอง น้ำหนองไหลบ่า
น้ำเหลืองหยดย้อย เป็นฝอยเป็นฝ้า
เปื้อนเปอะกายา ดูน่าเกลียดชัง

บางคราวเป็นฝี บางทีเป็นกาก
เลือดหนองไหลพราก ออกปากไหลหลั่ง
รดราดเลอะเทอะ เรี่ยราดเกรอะกรัง
มือสุภัง ทั่วทั้งร่างกาย ฯ

ตอน ๕

ขั้นหก 'นว- สีวถิกา'
ซากศพ-'ป่าช้า เก้า' ระยะกลาย
'อุทธุมา- ตกะ' พองใหญ่
อืดขึ้นภายใน หนึ่งถึงสองวัน
'วินีลกะ' สีคละเคล้าเกิด
สีเขียวกำเนิด เป็นต้นสีสัน
สีแดงดำหม่น ปะปนกัน
ผิวหนังคล้ำครัน สี่วันหลังตาย
'วิกขิตตกะ' สรีระร่าง
แยกคนละทาง กระจุยกระจาย
'วิกขายิตต- กะ' ร่างกาย
ถูกสัตว์ร้าย รุมกัดจิกกิน
'วิจฉิททกะ' สรีระขาด
'เป็นสองท่อน' ราด เรี่ยรายบนดิน
'ปุฬุวกะ' หมู่หนอนฟอนกิน
'โลหิตกัง' เลือดหลั่งท่วมกาย

‘หตวิกขิต- ตกะ’ ซากศพ
‘ถูกสับฟัน’ พบ เป็นท่อน ๆ ไป
‘วิปุพพกะ’ มีน้ำเหลืองไหล
เยิ้มอยู่ใน แตกปริออกมา

ที่กล่าวนี้นะ เป็นสมถะ
กัมมัฏฐานะ ในข้อกายา-
นุปัสสนา สติปัฏฐาน์
หกขั้นว่ามา ครบถ้วนบรรยาย

ขอสมมุติ ยุติการแหล่
กรรมฐานแก่ ผู้ฟังทั้งหลาย
อยากฟังข้อสอง สามสี่ก็ให้
พากันไป นิมนต์อีกที ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

แหล่สมณกิจ

พุทธดำรัส	ของศาสดา
องค์พระสัมมา	สัมโพธิญาณ
ว่าด้วยเรื่อง	"สมณกิจ"
เป็นข้อวินิจ-	ฉัยเพื่อสืบสาน
กิจของสงฆ์แท้	ตั้งแต่โบราณ
ว่าแต่ละท่าน	ทำการอะไร
"สมณะ"	ที่จะว่านี้
หมายถึงพระ-ชี	ที่บวชกายใจ
บรรพชาอุ-	ปสมบทใน
พุทธศาสน์ใหญ่	เราเท่านั้นเอง
"กิจ" คือหน้าที่	ของผู้ที่บวช
เช่นการสวด-	มนต์อย่างคร่ำเคร่ง
ทำวัตรเช้า-เย็น	อย่างเป็นกันเอง
ภาวนาเพ่ง	ภายในร่างกาย
เรียกว่า "วิปัส-	สนาธุระ"
กัมมัฏฐานะ	ปฏิบัติให้-
กายจิตสงบ	พบสุขภายใน
ปัญญาผ่องใส	พ้นภัยทุกข์ตรม ฯ

กาพย์ขึ้นต้นรายการ "พระไตรปิฎกลอยฟ้า"

"พระไตรปิฎกลอย- ฟ้า" มาคอยบริการ
แก่ผู้ฟังทางบ้าน ทุกสถานในโลกนี้
ผ่านทางวิทยุ ทะลุในอสุนี
สู่เครื่องรับวิถี เอ๊ฟ.เอ็ม.ในนภา

จากวัด "ฝายหิน" น้อย คลื่นหนึ่งร้อยสี่จุดห้า
วัดน้ำบ่อหลวงมา ร่วมกระจายเสียงต่อไป
ระบบ เอ๊ฟ.เอ็ม.แปด- สิบเก้าแผดเสียงก้องไกล
สถานีสุดท้าย ร่วมกระจายเสียงพระธรรม

ได้แก่ "เชียงใหม่เร- ดิโอ" เท่ เก๋ยิ่งล้ำ
เอ๊ฟ.เอ็ม.เก้าสิบสาม จุดเจ็ดห้าพาเพลิดเพลิน
เชิญชวนมวลพี่น้อง เผ่าพวกพ้องมาสรรเสริญ
ฟังธรรมพาจำเริญ จากพระไตรปิฎกเรา

พระสูตรอภิธรรม วินัยงามสามใบเถา
คัมภีร์ที่แก่เก่า ของ "เถรวาท" นิกาย์
สืบทอดมาแต่ครั้ง แรกแห่งสังคายนา
สามเดือนหลังเวลา พุทธปรินิพพาน
ครั้งที่สองทำไน ไวสาลีศรีไพศาล

ครั่งที่สามทำการ ในปาตลีบุตรคาม
อินเดียทำสามครั้ง ศรีลังกาทำอีกสาม
พม่าหนึ่งครั้งทำ ไทยหนึ่งครั้งตามฟังมา
ในไทยทำที่ "วัด เจ็ดยอด"ฉัตรหรือ"มหา-
โพธาราม" นั้นนา ในเชียงใหม่นครพิงค์
ต่อไปนี้เป็นราย- ละเอียดในทั้งสามสิ่ง
ขอเชิญท่านชายหญิง ตั้งใจจริงฟังต่อไป ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

กาพย์พระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก

ของ **พระพรหมคุณาภรณ์** (ป.อ. ปยุตฺโต)

ประพันธ์โดย พญางูเขียว

ชมรมนักกลอนเชียงใหม่-ลำพูน

เหตุการณ์โลก

ตอน ๑

โยนก ที่เกิดปราชญ์กรีก

หลังองค์พระพุทธ- ปรินิพพานหนึ่งปี
ประมาณห้าร้อยสี่- สิบสามปีก่อนคริสตกาล
ที่แดน 'กรีก' วิไล แห่งไอโอเนียไพศาล
เป็นช่วงชาตกาล ของ เธลีส[1] ปราชญ์กรีกชน
ผู้ที่ได้ชื่อว่า นักปรัชญาคราเริ่มต้น
เป็นนักปรัชญาคน- แรกของตะวันตกไกล
เรียกว่าไอโอเนีย[2] คือเอเชียน้อย[3] นั่นไง
อนาโตเลีย[4] ได้ เป็นอีกชื่อลือมานาน
และหมู่เกาะอีเจียน[5] ที่เล่าเรียนกันนานกาล

---

[1] Thalis
[2] Ionia
[3] Asia Minor
[4] Anatolia
[5] Aegian Ilands

หรือซอกข้างบนด้าน ตะวันออกของ "ทะเล-
เมดิเตอเรเนียน"[6] ดังได้เรียนในเอสเส[7]
ในอีเจียนทะเล แห่งเตอร์กีปัจจุบัน
พวกกรีกไอโอเนียน แห่งอีเจียนกรีกเหล่านั้น
อพยพหนีภัยกัน มาจากแผ่นดินกรีกไกล
ตั้งแต่หนึ่งพันปี ก่อนคริสต์มีศักราชใหม่
เนื่องจากเป็นผู้ใฝ่ ในปัญญามาแต่เดิม
ต่อมาสองร้อยปี ชนพวกนี้ได้ส่งเสริม
ให้กรีกเจริญเพิ่ม ด้านศิลป์ศาสตร์วัฒนธรรม
เป็นแบบฉบับกรีก ฉีกแนวใหม่วิไลล้ำ
นำกรีกเข้าสู่ความ เจริญอย่างเห็นได้ชัด
ในช่วงห้าร้อยปี ก่อน บี.ซี.[8] มีนักปราชญ์
ผู้เชี่ยวชาญฉลาด เกิดขึ้นมากหากคณา
เช่นเธลีสที่กล่าว มานั้นเล่าและ "เฮรา-
ไคลตัส"[9] "อะแน็กซา- กอรัส"[10] มาร่วมตั้งแต่
เริ่มต้นปรัชญาแท้ เป็นต้นฯ เป็นรุ่นอาจารย์
ของ "โสเครตีส"[11] ที่ เป็นผู้มีคนกล่าวขาน
ในยุคกรีกโบราณ ว่านักปราชญ์กรุงเอเธนส์ ฯ

---

[6] Mediteranian Sea
[7] ข้อเขียนในบทความทั่วไป (essay)
[8] ก่อนคริสต์ศักราช (BC)
[9] Heraclitus
[10] Anaxagorus
[11] Socrates

ตอน ๒

ประสูติ-ตรัสรู้-ประกาศพระศาสนา

เมื่อก่อน ๘๐ ปี ที่เจ้าชายสิทธัตถะ
แห่งแคว้นศักยะ ประสูติ ณ ลุมพินี
เขตประเทศเนปาล ในกาลปัจจุบันนี้
กบิลพัสดุ์บุรี ปิตุภูมิของพระองค์
บุตรของ “พระนางสิ- ริมหามายา” วงศ์
และกษัตริย์สูงส่ง พระเจ้าสุทโธทนะ
หลังประสูติ ๗ วัน พระมารดาถึงกาละ
เจ้าชายสิทธัตถะ ออกผนวชเมื่อพระชน-
มายุ ยี่สิบเก้า พรรษาเนาเข้ามาดล
เสด็จออกผจญ กับหมู่มารผองพาลภัย
เมื่อ ๕๑ ปี ก่อน บี.อี.[12] พ.ศ. ไทย
ห้าร้อยเก้าสิบสี่ บี.ซี.[13] ก่อนคริสต์สมัย
ณ ฝั่งแม่น้ำใหญ่ ชื่อ “อโนมานที”
๔๕ ปีก่อน พ.ศ. ย้อนสู่ บี.ซี.
๕๘๘ ปี เพ็ญเดือนหกศก ฯ บูชา
เจ้าชายสิทธัตถะ พระชนม์งามสามสิบห้า
ทรงเป็นพระสัมมา- สัมพุทธเจ้าอุดม

---

[12] Buddhist Era

[13] Before Christ

ตรัสรู้อริย- สัจจธรรมนำสุขสม
ที่เสนานิคม ตำบลอุรุเวลา
ใต้ต้นไม้ปิบผลิ เรียกโพธิศรีพฤกษา
ที่ริมฝั่งธารา เนรัญชรานที
ปัจจุบันเรียกว่า โบ๊ดคยามคธศรี
สองเดือนนับจากนั้น วันอาสาฬห์ปุณณมี
เดือนเพ็ญแปดดิถี แสดงปฐมเทศนา
ธัมมจักกัปป- วัตตนะสูตรคาถา
แก่พระฤๅษีห้า คือพระเบญจวัคคีย์
ในป่าอิสิป- ตนะของหมู่ฤๅษี
มฤคทายี ที่หมู่เนื้ออยู่สบาย
ใกล้เมืองพารณ- สีสารนารถไม่ไกล
แคว้น "กาสี" วิไล โกณฑัญญะได้รู้ธรรม
ต่อมาไม่นานนัก หลังจากยศกุลบุตรนำ
สหายมาประจำ อยู่อีกห้าสิบสี่คน
ออกบวชบรรลุอ- รหัตตาริยผล
เกิดอรหันต์ชน สาวกยุคแรกแห่งวงศ์
จำนวน ๖๐ รูป ดังสรุปเป็นพระสงฆ์
พระองค์จึงทรงส่ง ไปประกาศพระสัทธรรม
ด้วยพระพุทธพจน์ ที่ปรากฏดังจดจำ
เป็นหลักนำไปทำ เพื่อประโยชน์แก่มวลชน
เพื่อสุขแก่ชนหมู่- มากที่อยู่รอรับผล
เพื่ออนุเคราะห์คน ชนชาวโลกให้โชคดี ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

กลอนคนวัด

นักโทษสวรรค์ แต่ง

พญางูเขียว ปรับแก้ใหม่

สบายอย่าง- ตุ๊นั้นแท้ แน่จริงหรือ
คนเขาลือ เป็นตุ๊เจ้า ดีหนักหนา
ว่างทำงาน มีข้าวกิน มีซิ่นผ้า(ผ้าสบง)
พร้อมเครื่องยา โอสถพร่ำ บำรุงกาย

ความเป็นจริง ใครหนอ พอรู้บ้าง
ต้องอยู่กลาง โลกธรรม ลำบากหลาย
ขาวกับดำ ช่างต่างเป็น ที่สุดคล้าย
ดำฉุดว่าย ขาวก็รั้ง ประทังไป

ตุ๊เจ้านั้น อันที่จริง ก็คือคน
มีปะปน รู้สึก นึกรักใคร่
โลภโกรธหลง ยังมี อยู่ในใจ
แล้วแต่ใคร ฝึกปรือบ่ม ให้สมกาล

บางท่านโด่ง ดังเด่น เป็นไม่ได้
ทรัพย์จากไหน มากมาย มหาศาล
งานไม่ทำ เงินมากนั้น ใครบันดาล
อยู่ไม่นาน พานติดลบ ซบแผ่นดิน

บางท่านปลีก วิเวก ปฏิบัติ
จริยวัตร เรียบง่ายโสด สันโดษสิน
อยู่นิ่งไป ไม่สร้างสรรค์ สังคมหมิ่น
นั่งอยู่กิน สิ้นเปลืองเปล่า ข้าวญาติโยม ฯ

กลอนสักวา

สักวา	มางานศพ	พบสัจจะ
หนึ่งทุกขะ	ความลำบาก	ยากสังขาร
สองทุกขะ	สมุทัย	เหตุภัยพาล
สามทุกขะ	นิโรธานต์	การดับภัย
สี่ทุกขะ	นิโรธ-	คามินี-
ปฏิป-	ทาคือมี	ทางแก้ไข
เรียกว่ามรรค	แปดประการ	พาผ่านภัย
เป็นสายกลาง	สว่างไสว	สุขใจเอย ฯ

สักวา	มาวัด	ขจัดกิเลส
ให้พ้นเหตุ	แห่งทุกข์	พบสุขศรี
คือความหลง	ความโกรธ	และราคี
ไม่ให้มี	ในจิตใจ	ปลอดภัยพาล
หลังฟังเทศน์	จากพระ	ชนะจิต
ได้ความคิด	เจิดจ้า	มหาศาล
ได้แนวทาง	ปฏิบัติ	ขัดเกลาฌาน
บรรลุพระ-	โพธิญาณ	สุขศานต์เอย

สักวา	มาฟังเทศน์	วิเศษสรรพ
ได้สดับ	กับสิ่งที่	ไม่มีก่อน
ได้เข้าใจ	สิ่งได้ฟัง	มากครั้ง-ตอน
สามารถถอน	ความสงสัย	ให้หมดลง
ทำความเห็น	ให้ถูกต้อง	ตามคลองธรรม
จิตที่ดำ	ด้วยกิเลส	โลภโกรธหลง
ย่อมผ่องใส	ไกลกิเลส	เจตปลดปลง
จิตสูงส่ง	สู่สวรรค์	นิพพานเอย ฯ

ค่าวตานสลาก

แต่งโดย

หนานอ้วน ขันทะวงศ์

เรียบเรียงและปรับแก้โดย

พญางูเขียว

อติ๋ตะก๋าล   เมินนานล่วงแล้ว
ต๋อนต๋นผ่าน*แผ้ว*   องค์พระสัตถา
สั่งสอนธรรมะ   พระศาสนา
ในเจต๋ะวะนา   อารามใหญ่*กว้าง*
นางพราหมณี   *อุ้ม*ลูกกิ้บข้าง
หกวิ่งมาตาง   *เข้า*วัด
เถิงก๋างวิหาร   ก็ฟั่งวางซัด
บุ๋ตต๋าลูก*หน้อย*   ตันตี
แล้วเอ่ยวาต๊ะ   สั๋จจ๋ะวะจี๋
ว่ายักขีนี   ตี้ล่นมา*หั้น*
จักกิ๋นลูกต๋น   คนนี้แม่น*หมั้น*
เมตต๋าเร็วปัน   เปิ้งป๊ะ
ขอความขุณณา   สัตถาปุ๊ทธะ
ขะใจ๋จ้วย*ห้าม*   นางกำ

ปุ๊ดธะส่องอู้	เถิงบุ๋ปป๊ะก๋รรม
จิ่งได้เต้ศน์ธรรม	*หื้อ*สองอู้แจ้ง
เวราเวรัง	ตุ๊กขังเตื่อม*แก้ง*
กั๋น*แก้ง*ไปมา	จ้าติแล้ว
ไว้เวรตุ๊กขา	บ่กาก้าดแก๊ว
ใจ๋บ่ผ่อง*แผ้ว*	ยองใย
ขอ*หื้อ*หลีกเว้น	อย่าไว้เวรไผ
ภาวะจ้าติใด	ส๋ดใสบ่เส้า
นางยักษ์*เข้า*ใจ๋	ในธรรมพะ*เจ้า*
เข้าหาวันตา	ขาบนบ
ปั๋ญจ๋ะสีลา	ฮักษาไคว่คบ
ตึงสองอยู่*ได้*	สบาย
*เสี้ยง*เวร*เสี้ยง*ก๋รรม	ตี้ขะตำมาหลาย
*เข้า*ของมากมาย	กิ๋น-ขายบ่*เสี้ยง*
เป๋นเหตุ*หื้อ*ตาน	สลาก*ขี้เหมี้ยง*
สิ่งของปอเปียง	พร่ำพร้อม
ถวายพระสงฆ์	*ด้วย*ความนอบน้อม
มีตังสลากย้อม	สลากซอง
สลาก*เส้น*-ผลไม้	สลากใส่เป๋นก๋อง
สลากโจ้คเงินทอง	นักหนาปา*ป้าน*

ตัวเอียง ออกเสียงตรีเพี้ยน

เนื่องจากนางยัก- ษิณีอยู่*บ้าน*
บอกเรื่องก๋ารงาน แม่นนัก
ฮู้ฤดูก๋าล ตำนวายตวายตั๊ก
ว่าฝ้าฝนจั๋ก เป๋นอย่างใด
ขะตำนาดอน นาลุ่มหว่านไถ
ขะตำเมื่อใด เจ๊าขวายถูก*ต้อง*
ฝน*หน้อย*ฝนนัก บ่ขัดบ่*ข้อง*
ยักษิณีมอง ทะลุ
ตั้งใจ๋จี๊บอก บ่หลอกบ่จุ๋
พราหมณีได้ ผลงาม
เพราะปลูก*เข้า(ข้าว)*กล้า ในนาตวยต๋าม-
ก๋าบอกจี๊นำ ของยักษ์ย่า*เถ้า (เฒ่า)*

(อ่านต่อเล่ม ๔)

ค่าวฮ่ำ

"ฌานตะถาก๊ะตะบต"

ภิกษุละนิ- วรณ์ห้าผ่ะก๋าร
ตี้กะตำหื้อญาณ อ่อนก๋ำลังได้
สงั๋.ดจากก๋าม- กุณบ้าไบ้
อกุศลใน ใจ๋แล้ว
บรรลุปฐม- ฌานบ่แก๊ว
มีวิตกวิ- จ๋ารแล
ปี๋ติสุขเย็น เป๋นดั่งดวงแข
ม่วนใจ๋นักแก "ตะถาก๊ตบต" เจ้า
"ตะถาก๊ตนิ- เสวิต" ผ่านเผ้า
สี้โคงของเฮา สีแล้ว
"ตะถาก๊ตรัญจิ๊ต" สนิทเพิดแพ้ว
ตี้พะเขี้ยวแก้ว กือญาณ
ของพะตะถา- ก๊ะตะตี้ฐาน
แห่งพะภูบาล ต๋นหาญผ่านแผ้ว
อะริยสา- วกะต๋นแก้ว
ผู้ฮู้ตั๋วแนว ธัมมะ
ยังบ่ด่วนตั๋ด สินใจ๋ว่า "พะ-
ผู้มีพะภาค องค์ธรรม์

ว่าเป๋นปุ๊ทธะ พะอะรหันต์
สัมมาฉับปัน สัมปุ๊ทธเจ้า ฯ

สัปตานุขม

สัปตานุขม = ศัพทานุกรม **ค่าวฮ่ำ** = ชื่อบทประพันธ์ชนิดหนึ่งของล้านนาไทย (ภาคเหนือ) **ตะถาก๊ะตะบต** = หมายถึงทางแห่งญาณ หรือร่องรอยแห่งญาณของพระตถาคต หรือ พระพุทธเจ้า ได้แก่ ฐานที่ญาณเหยียบแล้ว กล่าวคือฌานทั้งหลายมีปฐมฌานเป็นต้น เป็นพื้นฐานแห่งญาณชั้นสูง ๆ ขึ้นไปของพระพุทธเจ้า **กะต๋ำ หรือ ขะต๋ำ** = กระทำ ***หื้อ*** = ให้ (คำในตัวเอนให้ออกเสียงตรีเพี้ยน (เสียงสูงกว่าโท แต่ต่ำกว่าตรี เสียงนี้ไม่มีในไทยกลาง) แบบล้านนาไทย ไม่ให้ออกเสียงตามวรรณยุกต์ภาษาไทย) **ก๋ามกุณ** = กามคุณ **ปะฐม** = ปฐม **ดวงแข** = พระจันทร์ **ม่วน** = สนุกสนาน **นักแก** = มากพอสมควร **ตะถาก๊ตนิเสวิต =** หมายถึงฐานที่ซี่โครงคือญาณของพระตถาคตเสียดสีแล้ว ผ่าน*เผ้า* = ผู้ตรัสรู้ธรรม, พระสัพพัญญู, ผู้เชี่ยวชาญ, ผู้มีความชำนาญ **สี้โคง** = ซี่โครง **เฮา** = เรา **สี** = เสียดสี **ตะถาก๊ตรัญจิ๊ต** = หมายถึงฐานที่พระเขี้ยวแก้วคือญาณของพระตถาคตกระทบแล้ว **เพิดแพ้ว** = เพริดแพร้ว **พะ** = พระ **ต๋น** = องค์ **ฮู้ตั้ว** = รู้ทั่ว, ตรัสรู้ **ปุ๊ท** = พุท **ฉั๋บปัน** = ฉับพลัน

ค่าวฮ่ำ

"ความจิ๋งของจีวิต"

*เถ้า*แก่แล้ว	บ่แก๊วตางต๋าย
หัวหงอกซุยซาย	ขาลายหลัง*หง้อม*
ตึงญิงตึงจาย	ตวยกั๋น*ด้อม* ๆ
นายนางต่างยอม	ตังนั้น
บ่มีไผไหน	ปิ๊นต๋ายสืบซั้น
อายุบ่*หมั้น*	ยืนยาว
สนุ๊กเจ้นล้ำ	เมื่อยามหนุ่มสาว
แจ่มแจ๋วแวววาว	ผมยาวทรง*ตั้ง*
อายุสิ๋บปี๋	อาบน้ำกั๊ง ๆ
บ่หนาวก๋ำยัง	ดั่งฮ้อน
อายุซาวปี๋	แอ่วสาวซ้ำซ้อน
บ่หน่ายอีด*อ้อน*	ก้ายจัง
"สามสิ๋บปี๋บ่	หน่ายสงสาร" หยัง
สี่สิ๋บปี๋ยัง	เยียะก๋ารเก่ง*ก้า*
*ห้า*สิ๋บปี๋สาว	*หน้อย*ด่าใส่หน้า
บ่เจ๊บใจ๋รา	ซักเจื๋อ

"หกสิ๋บปี๋ไอ เหมือนฟานโขก" เรื้อ
เจ๋ดสิ๋บปี๋*เอื้อ* โรกา
บะโหกเต๋มตั๋ว เจ๋บหัวมัวต๋ำ
"แปดสิ๋บปี๋" มา ไค่หัวเหมือน*ไห้*
เก้าสิ๋บปี๋ แหนมบ่เม่ยไข้
ก็ต๋ายว๋ำวาย เตี้ยงแต๊
กำของบัวราณ ไผ*ต้าน*บ่แป๊
เป๋นดั่งก่าว*แก้* จุ๊อัน
ย่อมเป๋นต๋ามนี้ บ่มีแผผัน
องค์พะจ๋อมธรรม์ *กั๋สสอนอยั่งอี้* ฯ

พญางูเขียว

(ชมรมนักกลอนเชียงใหม่-ลำพูน)

สั๋ปตานุขม

ค่าวฮ่ำ = ชื่อบทประพันธ์ชนิดหนึ่งของล้านนาไทย (ภาคเหนือ), **จิ๋ง** = จริง, **จี**วิต =ชีวิต, ***เถ้า*** = เฒ่า (คำในตัวเอนให้ออกเสียงแบบล้านนาไทย ไม่ให้ออกเสียงตามวรรณยุกต์ภาษาไทย), ***แก๊ว* ตางต๋าย** = แคล้ว(คลาด)ทางตาย, **ซุยซาย**

= ขาวปนดำ, ประปราย, โปรยปราย, ***หง้อม*** = โก่ง, คร่อม, **ตึงญิงตึงจาย** = ทั้งหญิงและชาย, **ตวยกั๋น*ด้อม* ๆ** = เป็นไปตาม ๆ กัน, **ตังนั้น** = ทั้งนั้น, **ไผ** = ใคร, **ปี๋นต๋าย** = พ้นตาย, **สืบซั้น** = สืบอายุให้ยืนยาว, สืบสาย,สืบสาว, **เจ้นล้ำ** = สุขีด, สุดยอด, เหลือแหล่, **กั๊ง ๆ** = เสียงน้ำตกกระทบพื้นดัง “ซ่า ๆ”, **ก๋ายัง** = ร่างกาย, **ดั่งฮ้อน** = ประหนึ่งว่าร้อน

นิราศดอยสัพพัญญู

(อบรมบาลีก่อนสอบ)

สิบห้ากุมภา ฯ สองห้าห้าห้า
เป็นเจ้าภาพพา ภัตตาหาร
ถวายพระเณร ผู้ทำการ
ศึกษาสืบสาน ภาษาบาลี

เป็นการอบรม พิเศษก่อนสอบ
ตามความเห็นชอบ ของภาคเจ็ดนี้
คณะสงฆ์ ตกลงกันดี
จึงจัดให้มี การฝึกอบรม

พระวิสุท- ธิวงศาจารย์
เป็นประธาน เบื้องปฐม
สงฆ์สามจังหวัด ช่วยจัดอบรม
ร่วมกันระดม กองทุนหนุนทำ

"พระธรรมเส- นาบดี" ท่าน
เป็นประธาน ฝ่ายอุปถัมภ์
ให้สถานที่ เป็นที่สร้างทำ
อาคารชั้นนำ สำหรับบาลี

เป็นหอประชุม ประจำภาคเจ็ด
ให้สำเร็จ สมศักดิ์ศรี
เชียงใหม่ลำพูน แม่ฮ่องสอนนี้
เน้นเรียนบาลี เป็นหลักสำคัญ

บาลีเป็นภา- ษามีแบบแผน
ไวยากรณ์แน่น เป็นแก่นสาร
ภาษาที่ใช้ ในพุทธกาล
พระพุทธศาส์น ตำนานสืบมา

พระพุทธองค์ ทรงใช้ "บาลี"
เป็นภาษาชี้ พระศาสนา
เทศน์สั่งสอน มวลประชา
นานสองพันห้า- หกร้อยกว่าปี

หลังพุทธ- ปรินิพพาน
คนสมัยนั้น ยังใช้บาลี
เป็นภาษา พูดจาพาที
แต่ยังไมมี การเขียนพยางค์

มีการจารึก ลงในใบลาน
เป็นอักษรสาร ในกาลภายหลัง
ในประเทศ "ศรี- ลังกา" เมื่อครั้ง
การทำสัง- คายนา-

ครั้งที่สี่ มีการเขียน
ไว้อ่านเรียน เพียรศึกษา
เป็นครั้งแรก ในศรีลังกา
สืบต่อกันมา ตามแนวทาง

อบรมบาลี จัดที่วัดหรู
ดอยสัพพัญญู อำเภอแม่วาง
จังหวัดเชียงใหม่ ใช้เป็นศูนย์กลาง
สามจังหวัดห่าง กันพอสมควร

จังหวัดลำพูน อยู่ทางทิศใต้
ของเชียงใหม่ แต่มีบางส่วน
อยู่ตะวันออก เฉียงใต้ล้วน ฯ
นักเรียนทั้งมวล ศึกษาบาลี

จ. แม่ฮ่องสอน อยู่ทิศตะวัน-
ตกเฉียงเหนือนั้น บรรยากาศดี
เป็นเมืองในหมอก ทั้งนอกในนี่
หนาวเย็นเหลือดี มีภูเขางาม ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

ประวัติ มจร.

พระที่นั่งอมร- พิมานมณี
เมื่อวันที่ยี่- สิบสองกันยาฯ
ร.ศ. หนึ่งร้อย สิบห้านั้นนา
ทรงมีบัญชา เป็นราชการ
ถึงหม่อมเจ้า ประภากร
ข้อความในตอน เบื้องต้นนั้น
ละว่างไว้ให้ ไปหาอ่านกัน
ส่วนความสำคัญ จักสรรบรรยาย
"....ที่นี่จะสร้าง ขึ้นสำหรับ
เป็นส่วนรองรับ มหานิกาย
เรียกสั้น ๆ ว่า ราชวิทยาไลย
ชื่อเต็มทรงให้ ว่า "มหาจุฬา-
ลงกรณ์ราช- วิทยาไลย
ตอนนี้จะไม่ มีใครเรียกหนา
ด้วยยาวเกินไป ฤๅเกรงใจรา
จึงให้เรียกว่า ราชวิทยาไลย
ทรงมีป- ณิธานไว้ว่า
ให้นักเรียนมา ศึกษาพระไตร-

ปิฎกและวิ- ชาชั้นสูงใน
พุทธวิสัย วินัยและธรรม
สำหรับพระภิก- ษุสามเณร
ที่มหาเถร ฯ อุปถัมภ์
ฝ่ายมหา- นิกายประจำ
พระราชสำ- นักงานสืบไป
ลงวันที่ "ยี่สิบสอง
กันยายน" ต้อง จุลศก ฯ ไทย
"หนึ่งร้อยสิบห้า" พ.ศ. สมัย
"สองสี่สามเก้า" ได้ ครบวันเดือนปี
ทรงลงพระนาม ว่า "สยามมินทร์"
รัตนโกสินทร์ ปิ่นกรุงศรี
รัชกาลที่ห้า แห่งวงศ์จักรี
"จุลจอมเกล้า" ศรี ปิยราชา
ตั้งอยู่ใน "วัดมหาธาตุ-
ยุวราช- รังสฤษฐ์" ท่า-
พระจันทร์แห่งแม่- น้ำเจ้าพระยา
"กรุงเทพมหา- นคร" ของไทย
เดิมชื่อลือมา เรียกว่า "บางกอก"
มีคนเขาบอก ว่ามันสั้นไป
จึงได้พากัน สรรหาชื่อใหม่

“กรุงเทพ” ต่อท้าย ด้วย “มหานคร-
อมรรัต- นโกสินทร์”
เกียรติก้องระบิล เกริกไกรมาก่อน
เป็นเมืองหลวงแห่ง สยามนคร
บัดนี้ขอย้อน กล่าวความเป็นมา
ของมหา- วิทยาลัย
แห่งสงฆ์ไทย คือ “มหาจุฬา-
ลงกรณราช- วิทยา-
ลัย” ฝ่ายมหา- นิกายอีกที

สตฺตติวสฺสรชฺชกาลวรทานคาถา

ภูมิพโล มหาราชา ทยฺยานํ สิริวฑฺฒโน
สมฺพุทฺธมามโก อคฺโค ติพฺพสทฺโธ อเนญฺชโน
สวิริโย สมุสฺสาโห ทีฆทสฺสี วิจกฺขโณ
ทยฺยวาสีนมตฺถาย หิตาย จ สุขาย จ
รชฺชํ ธมฺเมน กาเรติ กรณฺยานิ ปกุพฺพเต
ทุกฺขปฺปตฺเต จ นิทฺทุกเข ภยปฺปตฺเต จ นิพฺภเย
โสกปฺปตฺเต จ นิสฺโสเก กาเรติ สพฺพทยฺยิเก
ปติฏฺฐา โหติ ทยฺยานํ อนาถานํ หิตกฺกโร
ปมาณเสฏฺฐกิจฺจสฺส วิธี วิเนติ โยนิโส
ตสฺมา ภูมิพโล เสฏฺโฐ ทยฺยิกานํ มโนหโร
สกฺกโต มานิโต โหติ ปูชิโต ธมฺมขตฺติโย
สพฺเพสํ ทยฺยวาสินํ ปิโย โหติ มนาปิโย
อิทาเนว มหารญฺโญ ปฏฺฐาย รชฺชกาลโต
ตสฺส สตฺตติ วสฺสานิ ปริปุณฺณานิ สพฺพโส
รตนตฺตยานุภาเวน รตนตฺตยเตชสา
ทีฆายุโก มหาราชา วณฺณเปโต สุเขธิโต

พลูเปโต จ นิทฺทุกฺโข อโรโค โหตุ นิพฺภโย
อุปทฺทวนฺตรายา จ อุปสคฺคา จ อีติโย
มา กทาจิ สมฺผุสึสุ มหาราชานมุตฺตมํ
ปปฺโปตุ สพฺพโสตฺถิญฺจ สพฺพญฺจ ชยมงฺคลํ
อิจฺฉิตํ ปตฺถิตํ สพฺพํ ขิปฺปเมว สมิชฺฌตูติ ฯ

สวดมนต์ทำนองสรภัญญะ

คำถวายพระพรชัยมงคลในการครองราชย์ครบ ๗๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลเดชมหาราช รัชกาลที่ ๙ แห่งราชอาณาจักรไทย

แปลจากปัฐยาวัตรฉันท์ "สตฺตติวสฺสรชฺชกาลวรทานคาถา"

ประพันธ์โดย

พญางูเขียว

ชมรมนักกลอนเชียงใหม่-ลำพูน

สมเด็จพระเจ้าอยู่- หัวภูมิพลอดุล-
ยเดชผู้ทรงคุณ อันประเสริฐมิ่งขวัญไทย
เป็นพุทธศาส- นูปถัมภกยิ่งใหญ่
ศรัทธาแกร่งเกรียงไกร มิไหวเปลี่ยนพากเพียรเนา
ทรงมีอุตสาหะ พระวิสัยทัศน์ไกลยาว
ปกครองแผ่นดินเรา โดยธรรมงามนำสุขใจ
ทรงปฏิบัติพระ- ราชกรณีย์ใหญ่
เพื่อประโยชน์กว้างไกล เกื้อกูลสุขแก่มวลชน
ทรงช่วยเหลือชาวไทย ทั้งหลายที่ทุกข์ยากจน
ให้พ้นจากทุกข์ทน ที่ประสบพิบัติภัย
ให้พ้นภัยพิบัติ โศกนาศให้ปราศไป
เป็นที่พึ่งทางใจ ของชาวไทยอย่างสุดซึ้ง

บำเพ็ญประโยชน์เกื้อ- กูลเพื่อผู้ไร้ที่พึ่ง
แนะนำให้คำนึง ถึง “เศรษฐกิจพอเพียง”
เป็นทฤษฎีใหม่ ให้ชีวิตไม่ผิดเสี่ยง
เพียงพอเพื่อหล่อเลี้ยง ในครอบครัวทั่วทุกคน
ด้วยกุศโลบาย อันแยบคายอย่างหลายล้น
ที่องค์ภูมิพล ฯ ธ บันดลให้คนไทย
เป็นพระมหาราช องค์เปรื่องปราชญ์กว่าชาติใด
เป็นศูนย์รวมจิตใจ ปวงชาวไทยไปชั่วกาล
พสกนิกรไทย มอบกายใจแด่องค์ท่าน
เคารพนบกราบกราน นานเท่านานนิรันดร
เทิดทูนนอบน้อมไหว้ ต่างถวายพนมกร
บูชาพระบิดร เปรื่องอำนาจกษัตรา-
ธิราชผู้อาจอง ว่า ธ ทรงงามสง่า
ด้วยธรรมของราชา ทศพิธราชธรรม
จึงทรงเป็นที่รัก ประชาภักดิ์รักษ์เช้าค่ำ
ปลาบปลื้มใจยิ่งล้ำ นับแต่วันครองราชย์มา
บัดนี้เจ็ดสิบครบ ปีบรรจบมิถุนา ฯ
พ.ศ. สองห้าห้า- เก้าวันที่เก้าแล้วแล
(พ.ศ. ๒๕๕- ๙ วันที่ ๙ แล้วแล)
ด้วยอานุภาพพระ- รัตนตรัยที่แท้
ขอพระองค์มีแต่ พระสรรพ์พลานามัย

ปลอดจากสรรพโศก สรรพโรคสรรพภัย
สรรพทุกข์กายใจ อันตรายอุบาทว์ทัณฑ์
เสนียดจัญไรหนัก อุปสรรคเครื่องขวางกั้น
อย่าได้มาแผ้วพาน มหาราชผู้ทรงธรรม
ทรงคุณอันประเสริฐ เกียรติล้ำเลิศสูงยิ่งล้ำ
ขอจงประสบความ เจริญยิ่งมิ่งมงคล
ตลอดกาลไหน ๆ ขอจงได้พรชัยล้น
ทั้งสี่ประการดล อายุพรรณสุขพลัง
ขอสรรพ์สิ่งที่พระ- องค์ทรงประสงค์ทุกอย่าง
จงสำเร็จสมดัง- หวังโดยพลันทุกกาล เทอญ ฯ

ปรมราชินีนาถาภิถุติปสิทฺธิวรทานคาถา

ปรมาราชินีนาถา สิริกิตฺติ มหายสา
ปุญฺญาธิการสมฺปนฺนา ทยฺยานํ สิริวฑฺฒกา
ธมฺมิกา ธิติสมฺปนฺนา สพฺพทา ทีฆทสฺสินี
สมฺพุทฺธสาสเนเยว วิปฺปสนฺเนน เจตสา
สมฺพุทฺธมามกา อคฺคา ภิยฺโย ตํ อุปถมฺภติ
ทุกฺขปฺปตฺเต จ นิทฺทุกฺเข ภยปฺปตฺเต จ นิพฺภเย
สพฺพทยฺเยปิ กาเรติ มหาการุญฺญเจตสา
เมตฺโตทเกน โตเสติ ฆมฺเม เทโวว เมทนี
ยตฺถ อจฺโจทกํ โหติ ตํ กาเรติ สโมทกํ
ยตฺถ อปฺโปทกํ โหติ ตํ กาเรติ ปโหนกํ
ยํ ยํ ภชติ ภูมินฺทา ตํ ตํ สุขํ ปกุพฺพเต
เย อปายา กตา โหนฺติ ภาสิตา จาปิ จินฺติตา
สพฺเพ เต รฏฺฐวาสีนํ สุขตฺถาย ปวตฺตเร
สมฺมาอาชีวเมเตสํ วิเนติ อุปถมฺภติ
ภิยฺโย ผาสุวิหาราย ธนาคมํนุพฺรูหิตุ
สิปฺปอาชีวเวมชฺฌํ กาเรติ อนุกมฺปกา
ตสฺมา สมภาวิตา โหติ ปชาย มาตุจานิยา
สพฺพทยฺยา อิมาคมฺเม สนฺติมคฺคานสาสกํ

เอกจิตฺตา สมคฺคา จ　　รฏฺจํ วฑฺเฒนฺติ สพฺพโส
รฏฺจสฺส เอกรชฺชญฺจ　　ธมฺมนฺญฺญญฺจ รกฺขเร
ปรมาราชินีทานิ　　จตุราสีติวสฺสิกา
อีทิเส มงฺคเล กาเล　　เทมสฺสา วรมงฺคลํ
รตนตฺตยานุภาเวน　　รตนตฺตยเตชสา
ปรมราชินี เสฏฺจา　　ทยฺยิกานํ มหาคุณา
ทีฆายุกา อโรคา จ　　นิทฺทุกฺขา อกุโตภยา
วณฺณูเปตา พลูเปตา　　สุขิตา โหตุ สพฺพทา
จินฺติตา สพฺพจินฺตาปิ　　ปริปูเรตุ สพฺพโส
จิรํ รชฺเช ปติฏฺจาตุ　　ปติฏฺจาทยฺยวาสินํ
ทีฆายุตาทิสมฺปนฺโน　　ภูมิพโล นริสฺสโร
เต ปุตฺตธีตุนตฺตาโร　　ญาติสาโรหิตา จิเม
ทยฺยิกา จ มหามจฺจา　　สุขิตา โหนฺตุ สพฺพทา
ทยฺยชาติ วิโรเจตุ　　สพฺพสมฺปตฺติสิทฺธิยา
อิทฺธึ ปปฺโปตุ เวปุลฺลํ　　วิรุฬฺหึ จุตฺตรึ สทา
จิรํ โลเก ปติฏฺจาตุ　　สมฺมาสมฺพุทฺธสาสนนฺติ ฯ

คำถวายพระพรชัยและเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ แห่งราชอาณาจักรไทย แปลจากปัฐยาวัตรฉันท์

“ปรมราชินีนาถาภิถุติปสิทฺธิวรทานคาถา”

ประพันธ์โดย

พญางูเขียว

ชมรมนักกลอนเชียงใหม่-ลำพูน

พระบรมราชิ- นีนาถ “สิริกิตติ์” วงศ์
ราชสมภารองค์ ทรงบุญญาธิการไกร
ทรงพระเจริญด้วย สิริรวยสวยวิไล
เป็นมิ่งขวัญชาวไทย ทั่วแคว้นในปฐพี
ทรงถึงพร้อมด้วยความ ตั้งมั่นตามธรรมวิถี
มีพระทัสสินี คือวิสัยทัศน์กว้างไกล
ประกอบด้วยพระราช- ศรัทธาแลความเลื่อมใส
พุทธศาสน์รัตน์ตรัย โดยทรงบำรุงด้วยดี
ฐานเป็นพุทธมา- มกาองค์ทรงศักดิ์ศรี
เป็นอุปถัมภิ- กาอันเลิศตลอดกาล
ทรงปัดเป่าทุกข์ภัย ให้เป็นอันตรธาน

จากชาวไทยทุกท่าน ดับสูญหายไปด้วยดี
ทรงประคับประคอง ผองชาวไทยให้สุขศรี
สร่างพ้นจากทุกขี สวัสดีทั่วหน้ากัน
ผู้ที่ประสบภัย- พิบัติให้พ้นไปพลัน
ด้วยเดชพระองค์ท่าน พระกรุณาธิคุณ
แลพระเมตตาธรรม ดุจฝนฉ่ำอันค้ำจุน
เมทนีดลลุ้น ให้แช่มชื่นฉ่ำอุรา
แม้ในฤดูแล้ง อันแห้งผากแดดเผามา
เหมือนมีสายธารา หล่นมาพรมพื้นแผ่นดิน
ยังพสกนิกร ในนาครได้ยลยิน
รื่นเริงเถลิงสินธุ์ แสนยินดีปรีดาใจ
ทรงบันดาลดุลย- ภาพให้ประทานชลใส
แหล่งน้ำลำธารใหญ่ ไหลลงมาริน
พระองค์เสด็จพระ- ราชดำเนินไปยัง-
ที่ใดที่นั้นต่าง บังเกิดความสุขสำราญฯ

จันทสราลัย

สังขารทั้งหลายไม่ ตั้งอยู่ในอำนาจเรา
เกิดแก่แล้วก็เข้า สู่ความตายวายชีวา
เหมือนพระอธิการ- "ดา" ซึ่งท่านมรณา
จากญาติและศรัทธา พระภิกษุสามเณร
ของวัดทรายมูลเมือง นามรุ่งเรืองมาไม่เว้น
เป็นเจ้าอาวาสเด่น เป็นศักดิ์ศรีของประชา
ท่านเกิดเมื่อวันที่ ยี่สิบสี่เดือนมีนา ฯ
สองสี่แปดสามหนา ถิ่นฐานว่าบ้านป่าตาล
ตำบลบ้านธินั้น อำเภอบ้านธิชื่อเดิม
ในจังหวัดลำพูน เมืองสมบูรณ์พูนสุขเสริม
สงบสันติเพิ่ม- พูนสำราญเบิกบานใจ
บุตรคนที่ห้าของ "นายแก้ว" รองคนสุดท้าย
ของลูกหกนาง/นาย ตระกูลศรีนะดารา
"นางแก้วลูน" สุดท้าย ที่หนึ่งชายชื่อ "นายถา"
ที่สอง "นางต่อน" หนา นามสกุล "สมบูรณ์ชัย"
"นายก๋องคำ" ที่สาม ที่สี่นาม "นางบัวใย"
"อภิวงศ์งาม" ไซร้ นามสกุลของสามี
ท่านจบการศึกษา เนิ่นนานมาประถมสี่
โรงเรียนวัดชั้นดี วัดสันทรายในพารา

บวชเป็นสามเณร　　อายุเกณฑ์ยี่สิบห้า
เดือนกรกฎา　　วันที่ยี่สิบสี่ครัน
พ.ศ. สองพันห้า-　　ร้อยเจ็ดมาบวชปีนั้น
ท่านเจ้าอธิการ-　　"อินปั๋น" เป็นอุปัชฌาย์
พ.ศ. สองห้าศูนย์-　　แปดนั้นอุปสัมปทา
สิบ กรกฎา　　วัดป่ายางเมืองลำพูน
เดือนพฤศจิกา ฯ　　สิบห้ามาวัดทรายมูล ฯ
พ.ศ. สองห้าศูนย์-　　เจ็ดนั้นแลอยู่สืบมา
ท่านมรณภาพ　　ศรัทธากราบไหว้บูชา
เดือนพฤศจิกา ฯ　　สองห้าห้าแปดจากไป
ที่สิบเจ็ดเวลา　　สี่นาฬิกาสมัย
รวมอายุท่านได้　　เจ็ดสิบสี่-ห้าสิบพรรษ์
ขอดวงวิญญาณไป　　เกิดอยู่ในสรวงสวรรค์
สุขจิตนิจนิรันดร์　　บรรลุขั้นนิพพานเทอญ ฯ

ชัยชนะของรัฐบาล

(ตอน ๑)

สิบสี่มีนา สองห้าห้าสาม
ฤกษ์ราศีงาม ตามกาลสมัย
กลุ่มคนเสื้อแดง ร่วมแรงร่วมใจ
มาชุมนุมใน นครา

เพื่อเรียกร้องขอ ให้รัฐบาล
รีบดำเนินการ ยุบสภา
ที่ได้ไปปล้น ประชาชนมา
มวลประชา ไม่ต้องการ

ประชาชนเลือก พรรคการเมืองอื่น
เพื่อจะให้ขึ้น เป็นรัฐบาล
ขึ้นเป็นนายก ตามที่เรียกขาน
แต่ถูกจัดการ ขับไล่ออกไป

ด้วยวิธีการ แสนสกปรก
ขับไล่นายก ทักษิณบินหาย
นายกสมัคร นายกสมชาย
ถูกไล่ออกไป อย่างไม่ใยดี

เสร็จแล้วพากัน ขึ้นนั่งครองเมือง
ให้คนเสื้อเหลือง เป็นรัฐมนตรี

ประชาธิปัตย์ เข้ารัดเร็วรี่
สวมรอยทันที เป็นรัฐบาล
ทั้งที่มีเสียง อยู่เพียงเล็กน้อย
ไม่ถึงสองร้อย ด้อยมาตรฐาน
ขึ้นเป็นนายก อย่างหน้าด้าน ๆ
ไม่อายชาวบ้าน ร้านช่องเอาเลย
แดงทั้งแผ่นดิน ทุกถิ่นมาทวง
ไม่นึกเป็นห่วง ควงตำแหน่งเฉย
นั่งหัวเราะร่า หน้าตาเฉยเมย
แถมพูดเยาะเย้ย ถากถางเสื้อแดง
การตัดสิน คดีต่าง ๆ
เป็นสองแนวทาง น่าขยะแขยง
สองมาตรฐาน ผู้คนคลางแคลง
ข้างฝ่ายเสื้อแดง ผิดทุกคดี
ส่วนฝ่ายเสื้อเหลือง ทำเรื่องเลวร้าย
แต่กลับเป็นฝ่าย ถูกต้องทุกที
ปิดสนามบิน ก็เป็นเรื่องดี
ปิดทำเนียบนี่ ก็ดีเหมือนกัน
ประเทศชาติเสีย งบประมาณ
ไปหลายพันล้าน เพราะการทำนั้น
แต่ไม่มีใคร ได้รับโทษทัณฑ์
เพราะเป็นพวกกัน ทั้งนั้นนี่นา

ประชาธิปัตย์ ไม่ถูกยุบพรรค
ไทยรักไทยโดนหนัก ถูกยุบหมดท่า
พลังประชาชน โดนยุบตามมา
พร้อมชาติพัฒนา และพลังแผ่นดิน

เหล่านี้ล้วนเป็น ความอัปยศ
ของคนตั้งกฎ หมายหมดทั้งสิ้น
ผู้พิพากษา ได้ช่องหากิน
ตงฉินกังฉิน กินกันสบาย

เราจะไม่โทษ พวกเขาเหล่านั้น
เพราะความสำคัญ อยู่ที่กฎหมาย
รัฐธรรมนูญ แห่งประเทศไทย
ฉบับที่ไม่ มีความเป็นธรรม

มันเป็นของ พวก ค.ม.ช.
จากการฉนฉ้อ ปฏิวัติหั่นฮ่ำ
ฉีกของเก่านั้น แล้วพากันทำ
ฉบับระยำ อัปรีย์ขึ้นแทน ฯ

(ตอน ๒)

รัฐบาลมั่ว มั่วโกงมั่วกิน
ไม่คิดถวิล ถึงความแล้นแค้น
ไม่ยอมแก้ไข กฎหมายใหม่แทน
ชาวไทยสุดแสน แน่นทรวงทุกข์ตรม

พอได้เข้ามา เป็นรัฐบาล
ยืมหลายพันล้าน แบ่งกันสุขสม
แต่ละโครงการ กินกันระงม
ราคาไม่สม กับของซื้อมา

แสนเศร้าสลด หมดโอกาส
รัฐบาลอำมาตย์ อำนาจแน่นหนา
กอดเก้าอี้ไว้ ไม่ยุบสภา
เพราะกลัวประชา ไม่เลือกเข้าไป

เศรษฐกิจไทย พังพินาศหมด
เพราะพวกกบฏ หมดทางแก้ไข
หาเงินไม่เป็น เห็นแต่ยืมใช้
ฤๅจะแก้ไข ปัญหาการเงิน

มันเป็นอย่างนี้ มาตั้งแต่ต้น
นายกทุกคน ไม่มีขวยเขิน
ได้ตำแหน่งแล้ว ไม่แคล้วยืมเงิน
ไม่เคยเจริญ มีแต่เลวลง

ล้มลุกคลุกคลาน กระเปรี้ยกระปรก
ตั้งแต่นายก "ควง อภัยวงศ์"
ถึงอภิสิทธิ์ ก็ยังคิดคง
ยืมเงินมาลง ในงบประมาณ

คราวนี้เอาหนัก แปดแสนล้านบาท
รวมหัวกันฟาด อิ่มหนำสำราญ
โกงสบั้นหั่นแหรก แดกทุกโครงการ
ตราบนานเท่านาน บ้านเมืองวอดวาย

เอาทหาร มาเต็มสภา
ด้วยความเกรงว่า จะถูกทำร้าย
กลัวกลุ่มเสื้อแดง จะทำวุ่นวาย
แถมพากันย้าย ที่ไปประชุม

ไม่ยอมเจรจา เพื่อหาทางออก
ไม่ออกมาบอก กับผู้ชุมนุม
สั่งตำรวจเตรียม ตรวจจับกุม
นำมาส้องสุม คอยรุมเผชิญ

ประกาศพระ ราชบัญญัติ
เพื่อจะสะกัด ภาวะฉุกเฉิน
ป้องกันเหตุร้าย มากรายกล้ำเกิน
มิให้เหม่อเมิน ประมาทพลาดพลัน

ออกแถลงการณ์ ทางช่องเก้า
สรุปไม่เอา ตามคำเรียกขาน
ซื้อเวลาให้ ตัวอยู่ไปนาน
ครองรัฐบาล ชั่วกาลต่อไป

กลุ่มเสื้อแดงขอ เข้าต่อรอง
นายกไม่มอง แถมย่องหนีหาย

จากราบสิบเอ็ด ระเห็ดย่างย้าย
หลบไปซ่อนกาย ไม่ปรากฏตัว
ปล่อยให้ทหาร ออกมารับหน้า
แอบเจรจา ผ่านมาจากรั้ว
ปล่อยเสียงขู่ข้าม กำแพงมายั่ว
แถมยิงปืนกลั้ว ข่มหัวเสื้อแดง ฯ

(ตอน ๓)

วางกับระเบิด ว่าแก๊สน้ำตา
หน้ารัฐสภา ในลวดหนามแข็ง
วางป้องกันไว้ เป็นไหล่กำแพง
กันพวกเสื้อแดง เข้าแย่งสภา
วางรถถังแท้งค์ หลายแห่งด้วยกัน
สั่งเหล่าทหาร ป้องกันแน่นหนา
สั่งตำรวจ ทั่วประเทศมา
เต็มวัดเต็มวา พระสงฆ์อาวรณ์
ปากพูดว่าท- หารบริสุทธิ์
ไม่มีอาวุธ ยุทโธปกรณ์
ตำรวจทหาร มีแต่ไม้ค้อน
ดูพูดออดอ้อน กะล่อนสิ้นดี
ความเป็นจริง ทหารนั้นถือ
อาวุธเต็มมือ ตั้งการ์ดเต็มที่

ฝ่าฝืนเข้าไป เป็นได้โดนดี
ตำรวจก็มี ปืนเต็มอัตรา
ต่อมาวันที่ ยี่สิบแปด
เสียงลือกันแซด ว่าจะเจรจา
ระหว่างแกนนำ ของปวงประชา
กับฝ่ายสภา ของรัฐบาล
อันมีนายก รัฐมนตรี
อภิสิทธิ์ชี้ แจงข่าวเล่าขาน
ถึงความเป็นไป ของรัฐบาล
ว่าไม่คิดอ่าน จะครองบ้านเมือง
ยินดีที่จะ ยุบสภา
แต่ขอเวลา ทำงานต่อเนื่อง
แก้รัฐธรรม- นูญบ้านเมือง
ให้กฎหมายเฟื่อง รุ่งเรืองงดงาม
โดยเฉพาะ กฎหมายเลือกตั้ง
จึงขอหยุดยั้ง ความพยายาม
อย่าเรียกอย่าร้อง อย่าต้องการถาม
อย่าพยายาม ขอยุบสภา
ฝ่ายแกนนำ คนเสื้อแดง
จึงได้แถลง แจ้งให้ทราบว่า
อยากขอรอไป จะให้เวลา
เพียงแค่สิบห้า วันเท่านั้นเอง

แล้วก็ได้นัด การเจรจา
ในวันต่อมา ด้วยความรีบเร่ง
วันที่ยี่สิบ- เก้าแสนเศร้าเซ็ง
ฝ่ายนายกเด้ง ขอเป็นเก้าเดือน
เหตุผลจริงแท้ เพียงแค่ต้องการ
รอโยกทหาร ให้แก่พวกเพื่อน
รวมทั้งตำรวจ และพลเรือน
ไม่ให้แชเชือน จากโผที่วาง
ถ้ารัฐบาล ชุดนี้ไม่อยู่
ก็ไม่มีผู้ ประสานสืบสร้าง
จะไม่เป็นไป ตามโผที่วาง
การย้ายที่หวัง จะพังทะลาย
ประการที่สอง กลัวการเลือกตั้ง
สองร้อยที่หวัง คงจะไม่ได้
ดังนั้นจึงต้อง ครอบครองต่อไป
พยายามให้ อยู่ได้นาน ๆ
เรื่องงบประมาณ ประการที่สาม
รอให้เป็นตาม กระทรวงเรียกขาน
ต้องได้ตามที่ มนตรีต้องการ
เงินสี่แสนล้าน ที่ยืมยังมี

จะต้องแบ่งสรรค์ ปันส่วนให้หมด
แล้วช่วยกันซด ให้เกษมเปรมปรีย์
ยืมมาแล้วไซร้ ต้องจ่ายหมดซี
เดี๋ยวว่าเรานี้ บูดเบี้ยวบิดเบือน ฯ

(ตอน ๔)

แกนนำเสื้อแดง ยังคงยืนกราน
ให้สิบห้าวัน เท่านั้นไม่เลื่อน
อย่ามาพูดมั่ว เกลือกกลั้วกลบเกลื่อน
เลอะ ๆ เลือน ๆ แชเชือนชั่วทราม
เสร็จแล้วพากัน โกนหัวประท้วง
เสื้อแดงตามทวง สัญญาว่าถาม
ถึงถ้อยคำที่ เคยประณาม
คนอื่นเมื่อยาม ตนเป็นผู้แทน
ว่าคนหนึ่งแสน หรือว่าหนึ่งคน
มาขึ้นยืนบน ประท้วงฝ่ายแผน
หรือแม้แต่คิด ว่าจะมีแปลน
เมื่อคนเป็นแสน ลุกฮือขึ้นมา
นักการเมืองต้อง มีจิตสำนึก
ที่ตกผลึก มามากยิ่งกว่า
ระดับสามัญ ชนธรรมดา
ต้องมีความกล้า รีบลาออกไป

แต่ครั้งนี้มี คนเป็นเรือนล้าน
จากทุกหมู่บ้าน ในประเทศไทย
มาชุมนุมจริง กันอย่างยิ่งใหญ่
พากันขับไล่ ให้ยุบสภา
รัฐบาลยัง ไม่ยอมสนใจ
ไม่ยอมเยื่อใย ถามไถ่ใฝ่หา
ไม่ยอมตัดสิน ใจยุบสภา
ไม่ยอมเลิกลา หน้าด้านหน้าทน

นายกบอกว่า เวลาเปลี่ยนไป
ความคิดก็ได้ เปลี่ยนทางเปลี่ยนหน
ทุกสิ่งทุกอย่าง ย่อมเวียนเปลี่ยนวน
เพราะว่าเป็นคน- ละเวลากัน

วันนั้นตัวผม เป็นพรรคฝ่ายค้าน
จึงต้องทำการ พิฆาตฟาดฟัน
สั่งมาอย่างไร พูดไปอย่างนั้น
พูดแล้วก็พลัน พลิกผันผ่านไป

จะเอาอะไร กับนักการเมือง
ฝัน ๆ เฟื่อง ๆ หลุด ๆ ไหล ๆ
ไม่มีมิตรแท้ แน่นอนอะไร
ศัตรูนั้นไซร้ ก็ไม่ถาวร

แม้ฝ่ายที่เคย เป็นรัฐบาล
มาเข้าฝ่ายค้าน กันหน้าสลอน
เพราะผลประโยชน์ คนจึงเอนอ่อน
ทิ้งความแน่นอน ในอุดมการณ์

ร่วมกันจัดตั้ง รัฐบาลใหม่
อย่างสาสมใจ ที่ได้เรียกขาน
ซึ่งได้รอมา เป็นเวลานาน
ตั้งแต่เริ่มการ ไล่ทักษิณไป

ว่ารัฐบาล ระบอบทักษิณ
พากันโกงกิน สนั่นหวั่นไหว
ระบอบทักษิณ นั้นใช้ไม่ได้
แม้สามารถใช้ หนี้ให้แผ่นดิน

จนทักษิณยอม ยุบสภา
ให้ปวงประชา ทั่วธรณินทร์
เลือกพรรคที่ตน เห็นคนถูกจินต์
พรรคที่ถวิล ถึงทุกวงการ

ได้เข้าสนอง ปกครองประเทศ
สมดังตั้งเจต จำนงสมาน
สร้างความเจริญ ในรัฐบาล
ตำรวจทหาร และพลเรือน ฯ

(อ่านต่อเล่ม ๔)

นิราศดาร์จีลิ่ง

(ตอน ๑)

ห้าพฤษภา สองห้าห้าสี่
ฤกษ์งามยามดี เร็วรี่ออกมา
จากวัดฝายหิน สู่ถิ่นนิเวศ
ขนส่งอาเขต เชียงใหม่ระถา(ท่ารถ)
สามเณรพิภพ สารีบุตรา
ช่วยขนของมา ส่งสถานี
พร้อมพลขับ มือเอ๊กซเปิร์ท
ชื่อว่าลุง 'เลิศ' นามสกุล 'พัดศรี'
ได้รถ 'เก้าเก้า' ดูเข้าท่าดี
คนขับเขามี สองคนเปลี่ยนกัน
รถออกจาก ขนส่งเชียงใหม่
สามทุ่มตรงไป สู่เมืองสวรรค์
กรุงเทพมหา- นครานันท์
ตลอดคืนนั้น หลับในรถทัวร์
ถึงหนึ่งโมงเช้า รถเข้าหมอชิต
ใกล้จอดสนิท ก็คิดเตรียมตัว
เพื่อลงจากรถ กำหนดดูทั่ว
ไม่ลืมเครื่องครัว สิ่งของสัมภาร์

เสียงรถเงียบกริบ ก็รีบลงพลัน
ถามจ้าละหวั่น ไปไหนหลวงน้า
หลวงลุงหลวงพ่อ หลวงพี่หลวงอา
บ้างว่าหลวงตา ยุ่งอุราจัง
จึงตอบไปว่า จะหาฉันเช้า
ไปไหนนั้นเรา ค่อยเล่าภายหลัง
ตรงเข้าไปร้าน สะอาดน่านั่ง
อยู่ใกล้ทาง ออกสถานี
เด็กสาวเสิร์ฟไว ใส่กระโปรงสั้น
เดินหมุนหุนหัน บริการดี
ถามว่าฉันอะ- ไรคะหลวงพี่
ข้าวต้มก็มี ขนมปังทาเนย
หรือทาแยม แกล้มไข่ดาว
ฮ็อทดอกแท่งยาว นิมนต์เฉลย
อย่ามัวจ้องมอง ขาน้องอยู่เลย
เหม่อมองเฉยเมย อดนะหลวงอา
รีบตอบเสิร์ฟสาว ข้าวต้มหนึ่งที่
ขนมปังอย่างดี เอาแต่เนยทา
กาแฟหนึ่งถ้วย ช่วยรีบเสิร์ฟมา
ฉันเสร็จหลวงตา จะรีบเดินทาง
ฉันแล้วจ่ายเงิน เดินไปห้องน้ำ
แปรงฟันตาม ระเบียบที่วาง

เสร็จแล้วรีบไป รับตั๋วเดินทาง
นั่งแท็กซี่ มิเต้อร์ที่คอย
ไปสุขุมวิท ซอยยี่สิบห้า
รถวิ่งไม่ช้า จอดหน้าซอย
ขึ้นลิฟท์ในตึก ที่เคยขึ้นบ่อย
ชั้นที่สิบสี่ ด้วยความดีใจ
คุณสุวรรณา เจ้าหน้าที่
ต้อนรับอย่างดี ยิ้มแย้มแจ่มใส
นิมนต์นั่งคอย รับตั๋วข้างใน
ถามว่าจะไป ที่ไหนต่อดี
จึงตอบว่าจะ ไปสนามบิน
แต่ใจถวิล เรื่องรถแท็กซี่
หล่อนจึงแนะนำ ด้วยความหวังดี
อย่านั่งแท็กซี่ เลยท่านพระครู
พอออกจากตึก ก็ให้เลี้ยวขวา
ขึ้นรถไฟฟ้า หนูว่าเลิศหรู
แท็กซี่ราคา แพงน่าดู
รถไฟฟ้าดู จะถูกกว่านา
เดินไปใกล้ถึง สี่แยกอโศก
เลี้ยวขวาชะโงก ดูรถไฟฟ้า
เดินขึ้นบันได เลี้ยวซ้ายอีกครา
เสร็จแล้วเลี้ยวขวา ไปตามสะพาน

เลี้ยวขวาอีกที ไปที่แลกเงิน
ซื้อตั๋วแล้วเดิน ไปเข้าด่าน
เสียบบัตรที่ได้ เข้าไปไม่นาน
ประตูด่าน ก็เปิดทันใด
ให้รีบเดินผ่าน ช้ามันจะปิด
เราจะเสียสิทธิ์ ไม่ได้เข้าไป
ทั้งเสียเงินฟรี และเสียใจ
สามสิบบาทไม่ น้อยเลยนะคุณ
ขึ้นรถไฟฟ้า ข้าต้องทนฝืน
เพราะว่าต้องยืน อย่างชุลมุน
ผู้โดยสารแน่น เหมือนหนามขนุน
เบียดซุกบุกบุ่น วุ่นวายอลเวง
จอดสถานี พญาไท
เร็วรี่ไป อย่างรีบเร่ง
เลี้ยวซ้ายไปขวา หาซื้อตั๋วเบ่ง
ไปขึ้นรถ 'แอร์- พอร์ทลิงค์' อีกที
จากพญาไท ไปสุวรรณภูมิ
คนรอเป็นกลุ่ม รุมขึ้นจองที่
เดินเข้าด้านหลัง ที่นั่งพอมี
ได้นั่งทันที สบายดีจัง

(อ่านต่อเล่ม ๔)

นิราศ ยู.เค.

ออกพรรษา	ปวาร-	ณาดิถี
ไปราชอา-	ณาจักร	เมืองผู้ดี
คิงส์บรอมลี่ย์	ประเทศ 'อัง-	กฤษ' วิไล
ร่วมทอดผ้า	พระกฐิน	พระราชทาน
และร่วมงาน	ลอยกระทง	ยี่สมัย
อากาศหนาว	เหน็บเนื้อหนัง	ถึงข้างใน
ทั้งกายใจ	ยะเยือกเย็น	ความหนาวรุม
ร่วมเดินทาง	มาครั้งนี้	เจ็ดชีวิต
ถึงอังกฤษ	สนิทค่ำ	ย่ำสองทุ่ม
เจ้าอาวาส	และพระเณร	มาชุมนุม
ต้อนรับกลุ่ม	ของเรามา	จากเมืองไทย
พระวัดพุท-	ธประทีป	กรุงลอนดอน
ได้มาต้อน	รับอย่างอบ-	อุ่นสุดไข
จะขอกล่าว	เล่าเรื่องย้อน	ก่อนออกไป
จากเชียงใหม่	สู่ในแดน	แคว้นอุดม
คือกรุงเทพ-	พระม-	หานคร
เมื่อสัญจร	อำลา	จากอาศรม
วัดฝายหิน	ถิ่นนักปราชญ์	ราษฎร์นิยม
แดนบรม	สถาน	ล้านนาไทย

กราบรูปปั้น	ท่านครุบา	หลวงฝายหิน
ใจถวิล	ห่วงหา	ถิ่นอาศัย
ออกจากวัด	ทัศนา	เห็นหมาไก่
วิ่งมาไป	ในถนน	บนไหล่ทาง
คนขับเบรก	อลวน	จนหมุนหัน
หยุดฉับพลัน	หันไปมา	มองหน้าข้าง
เห็นแม่ไก่	ลูกไก่พ้น	ล้อรถพราง-
บึ่งรถห่าง	จากไป	ใจสบาย
ที่หน้าบ้าน	อดีดผู้	ใหญ่สมบุญ
ไก่วิ่งจุ้น-	จ้านไปมา	ไม่ขาดสาย
รถขยี้	ก็มีโทษ	โกรธกันตาย
ผิดกฎหมาย	ข้อประมาท	ขาดคำนึง
สามสิบเอ็ด	ตุลา ฯ สอง-	ห้าห้าห้า
สิบเก้านา-	ฬิกา	รถมาถึง
สนามบิน	เชียงใหม่	ใจรำพึง
แสนซาบซึ้ง	พระเณรมา	ส่งอาจารย์
'พระบุญชู	พลณา-	โณ' มาส่ง
สามเณร	สี่ห้าองค์	สมัครสมาน
ยกสิ่งของ	มากองไว้	ในยวดยาน
ใจเบิกบาน	ขานกันมา	ด้วยอาทร

สามเณร	พงษ์ศักดิ์เข้า	รับเอาย่าม
อุ้มไปตาม	สนามหญ้า	หน้าสิงขร
วางย่ามไว้	ในรถ	บทจร
เณรอาทิตย์	จิตอาวรณ์	จรติดตาม
สามเณร	เชียงพระ	ไม่ละเลย
เณรโปลิ	ไม่นิ่งเฉย	เอ่ยไถ่ถาม
จะไปไหน	ขอไปด้วย	ช่วยเฝ้ายาม
'สามเณร	แรง'ช่วยกหาม	กระเป๋าไป
สามเณรหาญ	วิ่งพล่านตาม	ไปที่รถ
เราทั้งหมด	พร้อมกัน	ทันสมัย
สนามบิน	จะปิดรับ	ในฉับไว
แต่เราได้	เช็ค-อินกัน	ทันเวลา
พนักงาน	การบิน	แอร์เอเชียร์
ช่วยกันเคลียร์	สิ่งของให้	ใจผวา
สิบเก้าจุด	ศูนย์ห้า	นาฬิกา
เครื่องจะออก	จากท่าอา-	กาศยาน
รีบพากัน	ขึ้นบันได	ใจฟั่นเฟือน
บันไดเลื่อน	เลื้อยล่าช้า	น่าหวาดหวั่น
จิตพะวง	หลงตัว	กลัวไม่ทัน
เครื่องบินนั้น	มันไม่รอ	นะพ่อคุณ

อีกทั้งเรือ รถเมล์ และรถไฟ
ก็ต้องไป ตามวาระ สเคจุ้ล
หรือตาราง ที่วางไว้ ให้สมดุล
จึงเป็นคุณ- ภาพล้ำ การทำงาน

ถึงหน้าห้อง ตรวจของ'เข้า- เครื่อง'เราผอง
จำจะต้อง จากกันไกล ใจสะท้าน
ต่างพันผูก ทั้งลูกศิษย์ และอาจารย์
มือประสาน วานไหว้ ใจอาวรณ์

ขอลาไป ในวันนี้ ใช่ลี้ลับ
อาจารย์จะ หวนจรกลับ มาพร่ำสอน
เอาของฝาก จากเมืองรุ่ง กรุงลอนดอน
มาเป็นพร วันย้อนสู่ ประตูวัด

เณรยอยื่น มือขึ้นไหว้ ใบหน้ายิ้ม
ดูเอิบอิ่ม กรุ่มกริ่มใจ ไม่อึดอัด
ดูร่าเริง บันเทิงใจ เห็นได้ชัด
แจ่มจรัส แม้จะพราก จากอาจารย์

ต่างอวยพร วอนไหว้ ให้เดินทาง
ที่ต่าง ๆ อย่างปลอดภัย ดังไขขาน
อันตราย ร้ายนานา อย่าพ้องพาน
ตลอดกาล ผ่านปัญหา สารพัน

สิ่งของผ่าน ด่านตรวจตรา อย่างน่าทึ่ง
สุดซาบซึ้ง ถึงพรชัย เณรให้นั้น
ขอขอบใจ ในถ้อยคำ พรจำนัล
ขอพรนั้น พลันสนอง สามเณร

คนพรั่งพรู ประตูสี่ ที่จะออก
แอร์กราวนด์บอก คนที่ ขี่รถเข็น
ให้ไปก่อน เพื่อผ่อนให้ ไม่ลำเค็ญ
บางคนเป็น คนแก่ แลพิการ

บางท่านเป็น พระสงฆ์ ผู้ทรงศีล
ก็ได้ยิน เสียงบอก ให้ออกผ่าน
ไปก่อนคน ทั้งหลาย ให้นาน ๆ
เพื่อเป็นการ สะดวกยิ่ง แก่หญิงชาย

แอร์โฮสเตส ต้อนรับอยู่ ประตูเครื่อง
คอยถามเรื่อง เลขที่นั่ง ฝั่งขวาซ้าย
อำนวยความ สะดวกล้ำ นำเข้าไป
ถึงข้างใน ช่วยเก็บของ ช่องข้างบน

เครื่องทะยาน สู่น่านฟ้า ตามเวลา
สองทุ่มห้า นาทีขึ้น พื้นเวหน
ท้องฟ้าครึ้ม ฝนพึมพรำ ฉ่ำสายชล
พรั่งพราวพ่น พรมนภา ฟ้าสู่ดิน

ยามลมพัด กระหน่ำเอา เจ้าก้อนเมฆ
เนืองอเนก แตกสลาย เป็นสายสินธุ์
รดยอดเขา ลำเนาไพร ไหลลงลิน
เป็นลำธาร ผ่านพื้นถิ่น ปฐพี

ถึงดอนเมือง เครื่องแลนดิ้ง วิ่งปรู๊ด ๆ
แต่ต้องหยุด นอกอาคาร สถานที่
เพราะถึงก่อน เวลาสาม- สิบนาที
จรลี อีกทียาม สามทุ่มตรง

เครื่องเข้าเทียบ หน้าประตู สู่งวงช้าง
พากันย่าง ออกเครื่องไป ในห้องโถง
เพื่อรอรับ สัมภาระ สะพานวง
แล้วเดินลง บันไดเลื่อน จรลี

ออกประตู ตามผู้คน วนทางซ้าย
ไปหาป้าย ที่ขายตั๋ว ทัวร์แท็กซี่
เข้าคิวยาว เหยียดยืนถ้า หลายนาที
แท็กซี่มี ไม่มาก ลำบากจัง

เมืองไทยเรา พระเข้าคิว เป็นว่าเล่น
ไม่เคยเป็น เช่นนี้ไซร้ ในหนหลัง
นี่แหละเรา เรียกว่า อนิจจัง
ความจีรัง ไม่มี ทุกที่ไป

ยี่สิบห้า นาทีผ่าน หลายท่านรอ
เราเองก็ ขยับเท้า เข้าไปใกล้
อีกสามคน จะถึงคิว เข้าข้างใน
คนขายได้ ให้รัดคิว ข้ามสามคน
ว่าพระไม่ ต้องเข้า คิวก็ได้
แต่เราไม่ อยากได้เปรียบ เหยียบฉ้อฉล
จึงบอกว่า ไม่เป็นไร ได้อดทน
ต่างประเทศ เขตนั้นโน้น ก็เหมือนกัน
แต่โยมนั้น คะยั้นคะ- ยอขอให้
ออกคิวไป พร้อมให้บัตร รถแก่ฉัน
บึ่งไปวัด มหาธาตุ ฯ ท่าพระจันทร์
ประตูค- ณะห้านั้น ปิดเงียบเลย
โทรศัพท์ ถามเข้าไป ในคณะ
ลูกศิษย์พระ รับสาย ไม่อยู่เฉย
รีบมาเปิด ประตูให้ ใจเสบย
ช่วยยกของ ขึ้นไป ในกุฏิ
อย่างนี้สิ ลูกศิษย์พระ เกษมศรี
เจ้าคณะ พระอาจารย์ ท่านสอนดี
เข้าสู่ที่ พักผ่อน นอนสบาย

(อ่านต่อเล่ม ๔)

วารานุสรณ์

อนิจจาหน้าที่เท่านี้หนอ ใครจะขอต่อไปไม่ได้ผล
เว้นแต่เขาให้ต่อก็จำทน เกิดเป็นคนทนเอาจึงเข้าที
ทำการงานนานมาถึงคราจาก จำต้องพรากจากลาส่งหน้าที่
คืนแก่รัฐผลัดให้คนใหม่มี ต่อไปนี้สบายใจกายเรา
ครบวาระตำแหน่งแห่งอาจารย์ อนุสรณ์สถานการแก่เก่า
อ.บุญนากตรากตรำงานค่ำเช้า งานหนักเอางานเบาสู้ทำเอง
คนอื่นมักมาไปในเวลา เก้าโมงมาห้าโมงกลับตรงเผง
แต่อาจารย์บุญนากไม่รีบเร่ง เฝ้าละเลงเคร่งงานจนกาลเกิน
สอนเก่งกาจศาสนาในเบื้องต้น ศิษย์ทุกคนสมหวังต่างสรรเสริญ
ศาสน์ต่าง ๆ นานาพาเพลิดเพลิน พิชญ์เจริญจิตจรุงกายจรูญ
เป็นหัวหน้าฝ่าแผนวิชาการ มาเนิ่นนานงานเด่นไม่เป็นศูนย์
จัดการเรียนเรียบร้อยคอยเกื้อกูล ทวีคูณความรู้สู่ผู้เรียน
จัดการสอบวัดผลประเมินผล เป็นสากลมาตรฐานข้ออ่านเขียน
ทั้งแบบช้อยซ์เลือกทางอย่างแนบเนียน อาจารย์บุญนากเพียรเซียนบรรยาย
อยู่มหาจุฬาฯ มาหลายปี ปฏิบัติหน้าที่ดีเหลือหลาย
ขอให้มีความสุขความสบาย ทั้งใจกายตลอดกาลนิรันดร ฯ

จาก...พญางูเขียว

ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนไผ่แก้ว

โอ้..สวนไผ่แก้ว เพริดแพร้วไสว
กิ่งก้านแกว่งไกว ใบพลิ้วปลิวหล่น
เหมือนพระนิสิต จิตอลวน
มานอนผจญ สณฑ์ไพรไผ่งาม
แต่มีพี่เลี้ยง พอเพียงอุ้มชู
อบรมแลดู เลิศหรูเหลือล้ำ
ท่าน ดร. เทพ ประวิณประจำ
ช่วยอุปถัมภ์ หนุนนำค้ำจุน
อาจารย์อภิ- รมย์ สีดาคำ
เกื้อกูลหนุนนำ พร้อมพร่ำ "ไพฑูรย์"
อาจารย์ผู้ช่วย อำนวยการศูนย์
ด้วยความการุณย์ อบอุ่นทุกกาล
คุณสมจิตร เน- ติธรรมากร
โอบเอื้ออาทร ที่นอน-อาหาร
ให้อยู่อาศัย ร่มไผ่โอฬาร
สมเป็นแม่บ้าน ท่านเทพประวิณ
อาจารย์ประเสริฐ ปอนถิ่นนั้นเล่า
ชอบกินข้าว กับลาบเป็นอาจิณ

ผศ. ดร. ปรุตม์ ถวิล
นำลาบมาให้กิน ถึงถิ่นไผ่ทอง
เทพประวิณดีใจ ถวายปลาดุก
ฉัน-ทาน สนุก สุขกันทั้งผอง
โครงการ "เก้าร้อย- เก้าสิบเก้า" ปอง
ปลาดุกสนอง ภิกษุสามเณร
อาตมาพระ- ครูปริยัติ-
ยานุศาสน์ ต้องนิราศเผ่น
ขออำนวยพร ให้พ้นภัยเวร
สุขสมร่มเย็น ตลอดกาลเทอญฯ

ไทยคำกวีบาลีคำฉันท์

'เกสโลมา นหารู จ มํสทนฺตา นขา ตโจ
อฏฺฐิเยวฏฺฐิมิญฺชํ จ วกฺกํ หทยอสฺสุ จ
กรีสญฺจ ปิหากญฺจ ปปฺผาสญฺจ กิโลมกํ
ยกนนฺตคุนํ ปิตฺตํ เสมฺหูทริยโลหิตํ
ปุพฺพเสทนฺตเขโฬ จ เมโท สิงฺฆานิกา วสา
ลสิกา มตฺถลุงฺคญฺจ มุตฺตญฺจ มตฺถกํ อิติ
อิเม สพฺเพปิ อาการา อสุจีติ ปวุจฺจเรติ ฯ

คำแปล

ในกายเรานี้มี ขี้เต็มผมขนเล็บฟัน
หนังเนื้อเอ็นไตนั้น ก็โสโครกรกรุงรัง
กระดูกตับหัวใจ ทั้งเยื่อในกระดูกพัง-
ผืดม้ามปอดก็ยัง ไม่สะอาดคลุ้งกลิ่นคาว
ลำไส้เล็กและใหญ่ อาหารใหม่อาหารเก่า
ดีหนองเสลดเรา มันข้นเหงื่อเลือดน้ำตา
เปลวมันน้ำลายมูตร เหมือนดังคูถไหลออกมา
น้ำมูกเรานี้หนา สกปรกเหนียวติดตัง
ไขข้อมันสมอง สิ่งทั้งสองเลอะเกรอะกรัง
เสื่อมไปไม่จีรัง เจ็บปวดร้าวมิวางวาย
อาการสามสิบสอง มิควรปองในร่างกาย
ควรทิ้งสิ่งทั้งหลาย ไม่ยึดมั่นในขันธ์เบญจ์ ฯ

เวทยนฺโต สุขาการํ เอกจฺโจ เอตฺถ ภิกฺขเว
เวทยามิ สุขาการํ อิติ ชานาติ เวทนํ ฯ
เวทนํ ทุกฺขมณฺเจว เวทยนฺโตปิ เวทนํ
เวทยามิ ทุกฺขาการํ อิติ ชานาติ เวทนํ ฯ
อทุกฺขมสุขาการํ เวทยนฺโต สตีมโต
อุเปกฺขาเวทนา เอสา อิติ ชานาติ เวทนํ ฯ

คำแปล

ดูก่อนท่านทั้งหลาย ภิกษุในศาสนา
เสวยสุขนานา ก็รู้ชัดในสุขเรา
เสวยทุกข์นานา ก็รู้ว่าทุกข์ไม่เบา
เสวยไม่ทุกข์เศร้า ไม่สุขเราก็รู้จริง
นั่นคืออุเบกขา- เวทนาไม่ประวิง
รู้ชัดทั้งสามสิ่ง ด้วยสติดำริการณ์ ฯ

ค่าวฮ่ำปี๋ใหม่

สังขารล่องแล้ว ผ่องแผ้วหม่ดใส
ปู่-ย่าสังขานต์ เอาจั๋งไรไหล
ตวยสังขานต๋ไป จ๋นหม๋ดจ๋นเสี้ยง
*ขี้เหยื้อ*ขี้ก๋ง ไหลลงเลี่ยน*เกี้ยง*
จาว*บ้าน*เอาเรียง ก๋องไว้
ก่อนวันสังขานต์ ล่องไปนั้นไซร้
สิ๋บสี่เมษาฯ ยามเย็น
เป๋นนโยบาย ขั๋บไล่ตุ๊กข์เข็ญ
กือความรำเก๊ญ ก๋รรมเวรก่อ*ตั้ง*
*หื้อ*คนตังหลาย บ่ต๋กสะ*หลั้ง*
ป้าดปั๋งเผอเลอ กั้งแก๊น
บ่หลงขะตำ บาปก๋รรมมากแม้น
จ๋นมัดตั๋ว*แหน้น* เนานาน
เวียน*หว้าย*เกิดต๋าย ในโลกสงสาร
ตุ๊กข์ทรมาน ลำบากอยาก*กั้น*
สิ๋บสี่เมษาฯ ปี๋เก่าตึ๊ก*หั้น*
ราศี "มีน" วัน สุ๋ดต๊าย
จั๋กได้ผั๋ดเปี่ยน หมุนเวียนย่างย้าย

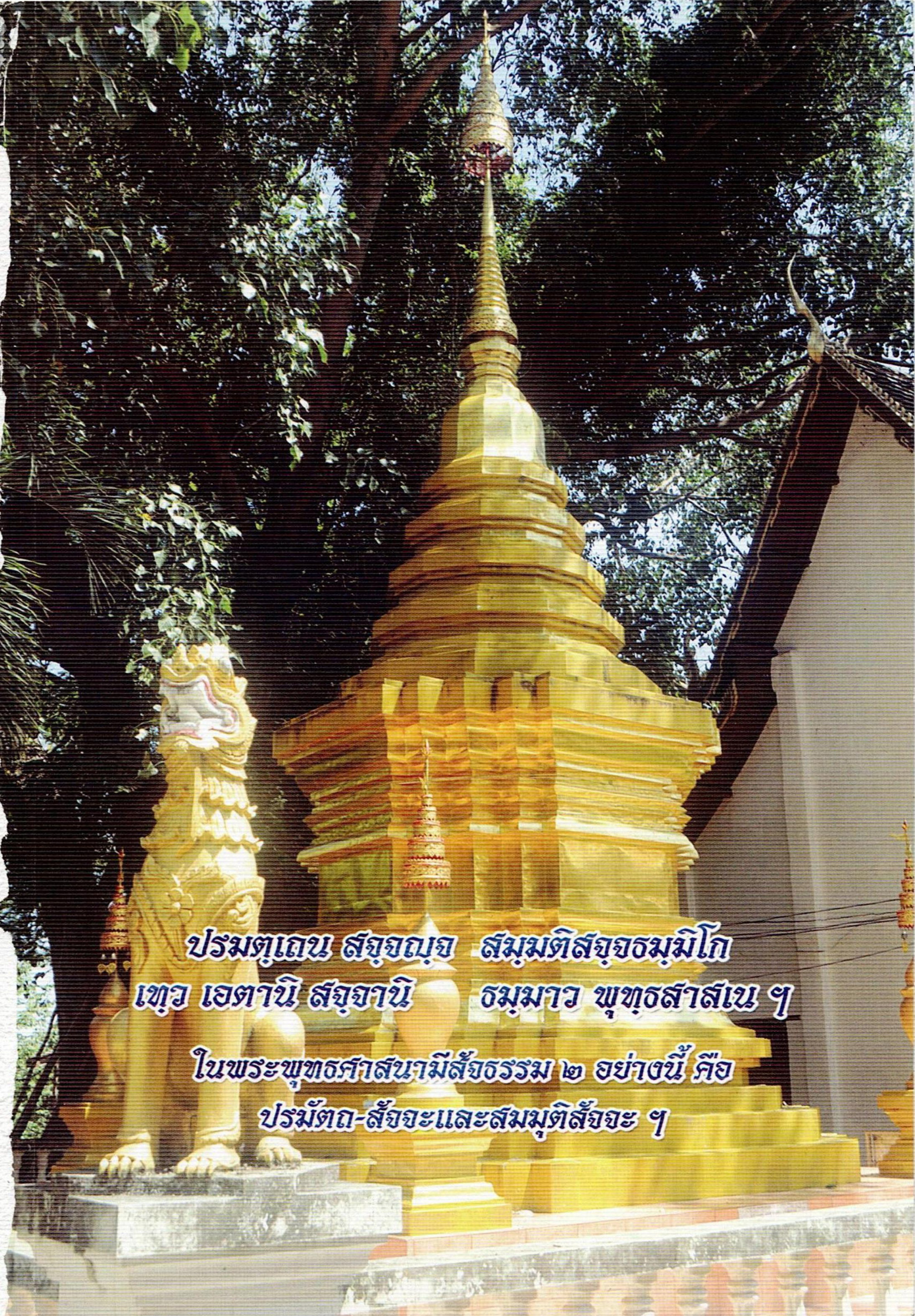
สู่ราศี "เมษ" แหมกำ
วันเดียวกั๋นนี้ วันตี้สิ๋บสี่
เป๋นวันยามดี ค่ำคืนเถิงแจ้ง
เรียกว่า "วันสัง- ขานต์ล่อง" บอกแถ้ง
หื้อน้องคำแปง ฮู้ไว้
วันต่อไปเป๋น วันเน่าเหลือฮ้าย
"กบิลพรหม" ถูก ตั๋ดคอ
เพราะ "ธรรมบาล" ปั๋ณดิ๋ตนั้นหนอ
ตอบปั๋ญหาปอ- เปียงอย่างถูกต้อง
ว่าเจ๊าราศี เสน่ห์บ่ข้อง
อยู่ตี้ "*หน้า*" มอง *หน้า*ฮัก
คนเอาน้ำซ่วย- *หน้า*สวยยิ่งนัก
คนตังหลายฮัก จื้นจม
ก๋างวันราศี อยู่ "อ๋ก" เหม๋าะสม
คนเอาน้ำพม เย็นใจ๋หนุ่ม*เถ้า*
ยามค่ำคืนมา ราศีต่อง*เต้า*
ลงอยู่ "ตี๋น" เฮา กุ๊มื้อ
คนเอาน้ำซ่วย จำระซะฮื้อ
ล้างเป๋อะฝุ่น*หื้อ* ใสงาม
ก่อน*เข้า*-*บ้าน*เฮือน- *ห้อง*นอน-เป๋นสาม
กำตอบของ "ธรรม- บาล" ต้านเจ้า

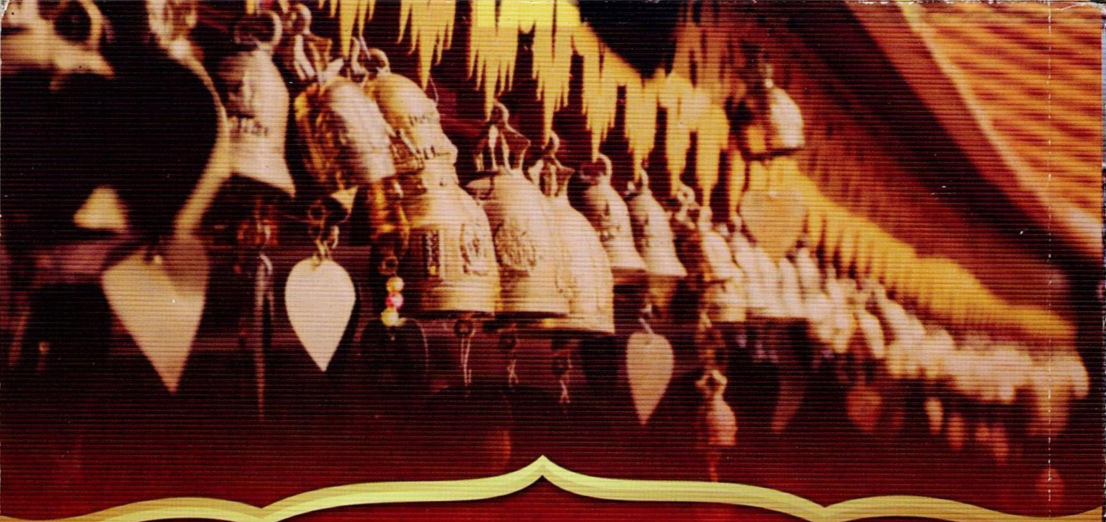
วันต่อไปเป็น "พญาวัน" *เกล้า*
ห้วแห่งวันเฮา นั้นและ
เป๋นจ๋อมแห่งวัน ตังหลายแต๊ะ ๆ
ผาเสริฐกว่าวัน ตังปวง
เป๋นวันขะตำ บุญก๋รรมใหญ่หลวง
*ไหว้แก้ว*สามดวง ไปตานขันเข้า
ใส่บาตรฟังธรรม กำสอนสงฆ์เจ้า
ตี้จาวปุ๊ทธเฮา บ่ละ
ตานเจ๋ดีย์ทราย แตนองค์ปุ๊ทธะ
และสรงน้ำพะ ผะธาน
พะสงฆ์เถรา- นุเถราจ๋ารย์
ต๋ามแบบบัวราณ ล้านนาเก่า*เกื้อ*
ต่อไปวัน "ปาก ปี๋" คนเอา*เสื้อ*
*ผ้า*นุ่งคัวใบ มาจุ๊
เปื๋อเสด๋าะเคราะห์ และต่ออายุ
สืบจ๊ะต๋า*บ้าน* อาราม
กิ๋นแก๋งบะหนุน ใส่ส้มบะขาม
*หื้อ*หนุนอาราม ต๋ำบลหมู่*บ้าน*
*หื้อ*สุ๋ขส๋ดสวย ร่ำรวย*เสี้ยงถ้าน*
ปี้นจากภัยมาร เคราะห์ฮ้าย
*หื้อ*ความตุ๊กข์จ๋น ล่วงปี้นข๋ดค้าย

จากก๋ายใจ๋*เสี้ยง* กุ๊คน
ป๊นจากตุ๊กข์ยาก ลำบากขั๋ดสน
ตึงในเมืองคน และเมืองฟ้า*กว้าง*
เป๋นอวสาน แห่งก๋ารสานสร้าง
ตี้สุ๋ดแห่งตาง ปุ๊ทธะ
กือความหลูดป๊น จากอาสวะ
สังโยจ๊ะนะ ปายใน
มีความบัวริ- สุทธิ์ก๋ายและใจ๋
ส๋งบอยู่ใน พะนิปปานเจ้า
วันปากปี๋นี้ ยังมีแบบ*เบ้า*
เรื่องก๋ารนำเอา ไม้ก๊ำ
มาแห่ไปตาน สำราญม่วนล้ำ
แล้วเอาไปก๊ำ *ต้น*โปธิ์
กือไม้สะหรี โปธิรุกโข
ตี้พะปุ๊ทโธ ถะรั๋สรู้*หั้น*
*เป้า*หมายกือก๋าร ก๊ำจูก๋าง*กั้น*
ปุ๊ทธศาสน์นันท์ แก่นไธ้
บ่*หื้อ*หายสูญ ก๊ำจุนหนุนไว้
*หื้อ*หมั้นคงไป เมินนาน
อยู่ในโลกนี้ หมื่นปี๋ผะหมาณ
*หื้อ*คนเบิกบาน สุ๋ขสานต์ตั้ว*หล้า*

ปากเดือนปากวัน ปากยามตั้งหน้า
ก่อเป๋นเวลา เลิศล้น
ตี้จั๋กนำเฮา ตังหลายหลูดปั๊น
จากความตุ๊กข์โศก โรคภัย
เริ่มต้นขะตำ ความดีตังหลาย
ละความฮ้ายไป จิ๋ตใจ๋ผ่องแผ้ว
ปี๋ "สองห้าห้า- เก้า" หื้อเอาแก้ว
สามดวงเป๋นแนว เปิ้งป๊ะ
ปฏิ๋บั๋ติต๋าม ธรรมขององ์คพะ
สัมปุ๊ทธเจ้า บัวบาน
หื้อได้ความสุ๋ข ตังสามผะก๋าร
มีเนรปาน เป๋นยอดเนอเจ้า ๆ ฯ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แม็กซ์พริ้นติ้ง (MaxxPRINTINGTM)
๑๔ ถนนสายน้ำผึ้ง อ.เมือง จ.เชียงใหม่
โทรศัพท์ ๐๘-๖๖๕๔-๗๓๗๖, ๐๕๓-๒๒๑๐๙๗

ปรมตฺเถน สจฺจญฺจ สมฺมติสจฺจธมฺมิโก
เทฺว เอตานิ สจฺจานิ ธมฺมาว พุทฺธสาสเน ฯ
ในพระพุทธศาสนามีสัจธรรม ๒ อย่างนี้ คือ
ปรมัตถ-สัจจะและสมมุติสัจจะ ฯ

หิริมา โหติ สทฺโธ จ   โอตฺตปฺปารทฺธวีริโย
ปญฺญวา จ มหาเถโร   ปญฺจธมฺโม หิ สาสเน ฯ

พระมหาเถระในศาสนานี้ประกอบด้วยธรรม ๕ ประการ คือ
ความมีศรัทธา ความละอายแก่ใจ ความเกรงกลัวต่อบาป
การปรารภความเพียร และความมีปัญญา ฯ

มงคลกวี เล่ม ๓